

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 26. března 2014
(OR. en)**

**7956/14
ADD 1**

**Interinstitucionální spis:
2014/0100 (COD)**

**AGRILEG 71
CODEC 841**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	24. března 2014
Příjemce:	Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2014) 180 final
Předmět:	PŘÍLOHY návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o ekologické produkci a označování ekologických produktů, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXX/XXX [nařízení o úředních kontrolách] a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2014) 180 final - Annexes 1 to 5.

Příloha: COM(2014) 180 final - Annexes 1 to 5.

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.3.2014
COM(2014) 180 final

ANNEXES 1 to 5

PŘÍLOHY

návrhu

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o ekologické produkci a označování ekologických produktů, o změně nařízení
Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXX/XXX [nařízení o úředních kontrolách] a o
zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007**

{SWD(2014) 65 final}
{SWD(2014) 66 final}

PŘÍLOHA I

JINÉ PRODUKTY UVEDENÉ V ČL. 2 ODS. 1

- kvasnice používané jako potraviny nebo krmivo,
- pivo,
- maté,
- výtažky, esence (tresti) a koncentráty z kávy, čaje a maté a přípravky na bázi těchto výrobků nebo na bázi kávy, čaje a maté; pražená čekanka a jiné pražené kávové náhražky a výtažky, esence (tresti) a koncentráty z nich,
- ovocné nektary,
- kakaová hmota, máslo, tuk, olej a prášek; čokoláda a ostatní potravinové přípravky obsahující kakao,
- cukrovinky na bázi cukru,
- přípravky z obilovin, mouky, škrobu nebo mléka; jemné pečivo,
- polévky,
- hotové omáčky,
- vařená jídla,
- zmrzlina,
- ochucené jogurty, jogurty obsahující přidané ovoce, ořechy nebo kakao,
- mořská sůl,
- přírodní gumy a pryskyřice,
- pyl,
- včelí vosk,
- vonné silice,
- lihoviny, pokud je ethanol používán pro produkci lihovin výhradně zemědělského původu.

PŘÍLOHA II

ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLA PRODUKCE UVEDENÁ V KAPITOLE III

Část I: Pravidla rostlinné produkce

Kromě pravidel produkce stanovených v článcích 7 až 10 se na ekologickou rostlinnou produkci vztahují pravidla stanovená v této části.

1. Obecné požadavky

- 1.1. Hydroponická produkce, což je způsob pěstování rostlin, při němž se kořeny rostlin nacházejí pouze v živném roztoku nebo v inertním pěstebním médiu s přidaným živným roztokem, je zakázána.
- 1.2. Veškeré používané techniky rostlinné produkce brání přispívání ke znečištění životního prostředí nebo tento příspěvek snižují na minimum.
- 1.3. Přejchod na ekologickou produkci
 - 1.3.1. Aby byly rostliny a rostlinné produkty považovány za ekologické, musí se pravidla produkce stanovená v tomto nařízení uplatňovat na pozemcích během přechodného období v délce minimálně dva roky před výsevem nebo v případě travních porostů či víceletých pícein minimálně dva roky před jejich použitím jako krmiva získaného z ekologické produkce nebo v případě víceletých plodín jiných než pícein minimálně tři roky před první sklizní ekologických produktů.
 - 1.3.2. Příslušný orgán může v některých případech, kdy byl pozemek znečištěn produkty nepovolenými pro ekologickou produkci, rozhodnout o prodloužení přechodného období nad rámec období uvedeného v bodě 1.3.1.
 - 1.3.3. V případě ošetření produktem nepovoleným pro ekologickou produkci příslušný orgán požaduje nové přechodné období v souladu s bodem 1.3.1.

Toto období může být zkráceno v těchto dvou případech:

- a) ošetření produktem nepovoleným pro ekologickou produkci v rámci povinného opatření na ochranu před škodlivými organismy nebo plevely, včetně karanténních organismů nebo invazivních druhů, uloženého příslušným orgánem členského státu;
 - b) ošetření produktem nepovoleným pro ekologickou produkci v rámci vědeckých testů schválených příslušným orgánem členského státu.
- 1.3.4. V případech uvedených v bodech 1.3.2 a 1.3.3 se délka přechodného období stanoví s ohledem na tyto faktory:
 - a) proces odbourávání dotyčného produktu zaručuje, že na konci přechodného období rezidua v půdě a v případě trvalých plodín v rostlině dosahují nevýznamných hodnot;

- b) sklizeň po ošetření nesmí být prodávána s odkazem na ekologickou produkci.
- 1.3.5. Zvláštní pravidla přechodu pro pozemky spojené s ekologickou živočišnou produkcí jsou následující:
- 1.3.5.1. Pravidla přechodu na ekologickou produkci se uplatňují na celou produkční jednotku, v níž se produkují krmiva.
- 1.3.5.2. Bez ohledu na ustanovení bodu 1.3.5.1 může být období přechodu zkráceno na jeden rok u pastvin a otevřených prostranství používaných pro nebyložravé druhy.
- 1.4. Původ rostlin včetně reprodukčního materiálu rostlin
- 1.4.1. Pro produkci rostlin a rostlinných produktů se používá pouze ekologicky vyprodukovaný rozmnožovací materiál rostlin. Za tímto účelem musí být rostlina určená pro produkci rozmnožovacího materiálu a případně matečná rostlina produkována v souladu s tímto nařízením po dobu minimálně jedné generace, nebo v případě trvalých plodin po dobu minimálně jedné generace během dvou vegetačních období.
- 1.4.2. Použití rozmnožovacího materiálu rostlin nezískaného z ekologické produkce.
- Rozmnožovací materiál rostlin nezískaný z ekologické produkce lze použít pouze tehdy, pokud pochází z produkční jednotky v období přechodu na ekologickou produkci nebo pokud je to odůvodněno použitím ve výzkumu, testování v malých polních pokusech nebo pro účely zachování genetických zdrojů, které byly schváleny příslušným orgánem členského státu.
- 1.5. Hospodaření s půdou a hnojení
- 1.5.1. Ekologická rostlinná produkce využívá způsoby obdělávání a pěstitelské postupy, které zachovávají nebo zvyšují obsah organických látek v půdě, zvyšují stabilitu půdy a její biologickou rozmanitost a předcházejí zhutnění a erozi půdy.
- 1.5.2. Úrodnost a biologická aktivita půdy se udržuje a zvyšuje víceletým střídáním plodin, včetně luštěnin a jiných plodin využívaných jako zelené hnojivo, a používáním stájových hnojiv či organických materiálů, pokud možno kompostovaných, z ekologické produkce.
- 1.5.3. Pokud nutriční potřeby rostlin nelze uspokojit opatřeními stanovenými v bodech 1.5.1 a 1.5.2, lze používat pouze hnojiva a pomocné půdní látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19, a to pouze v nezbytné míře.
- 1.5.4. Celkové množství statkových hnojiv podle definice ve směrnici Rady 91/676/EHS¹ používaných v zemědělském podniku nesmí přesáhnout 170 kg dusíku ročně na hektar zemědělsky využívané půdy. Tato mez se týká pouze používání chlěvského hnoje, sušeného chlěvského hnoje a dehydrovaného drůbežího trusu,

¹ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1).

kompostovaných živočišných výkalů včetně drůbežího trusu, kompostovaného chlévského hnoje a kapalných živočišných výkalů.

- 1.5.5. Ekologické zemědělské podniky mohou uzavřít písemné dohody o spolupráci výhradně s jinými zemědělskými podniky, které dodržují pravidla ekologické produkce, za účelem rozmetání přebytkových statkových hnojiv z ekologické produkce. Horní mez uvedená v bodě 1.5.4 se vypočítá na základě všech jednotek ekologické produkce, které jsou zapojeny do této spolupráce.
- 1.5.6. Pro zlepšení celkového stavu půdy nebo zvýšení dostupnosti živin v půdě nebo plodinách lze použít přípravky mikroorganismů.
- 1.5.7. K aktivaci kompostu lze použít vhodné přípravky na bázi rostlin nebo přípravky mikroorganismů.
- 1.5.8. Minerální dusíkatá hnojiva se nepoužívají.
- 1.6. Ochrana před škodlivými organismy a plevely
 - 1.6.1. Prevence škod způsobených škodlivými organismy a plevely je založena především na ochraně prostřednictvím:
 - přirozených nepřátel,
 - volby druhů, odrůd a heterogenního materiálu,
 - střídání plodin,
 - pěstitelských technik, jako je biofumigace, a
 - termických procesů, jako je solarizace a mělké propaření půdy (maximálně do hloubky 10 cm).
 - 1.6.2. Pokud rostliny nemohou být před škodlivými organismy náležitě chráněny pomocí opatření stanovených v bodě 1.6.1, nebo v případě zjištěného ohrožení plodiny lze použít pouze produkty povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19, a to pouze v nezbytné míře.
 - 1.6.3. Pasti a rozprašovače produktů jiných než feromony zabraňují proniknutí látek do životního prostředí a jejich kontaktu s pěstovanými plodinami. Pasti jsou po použití sebrány a bezpečně zlikvidovány.
- 1.7. Produkty používané k čištění a dezinfekci

Pokud jde o čištění a dezinfekci, používají se v rostlinné produkci pouze produkty pro účely čištění a dezinfekce povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.

2. Požadavky pro konkrétní rostliny nebo rostlinné produkty

2.1. Pravidla produkce hub

Pro produkci hub lze používat substráty, které se skládají pouze z těchto složek:

- a) chlévského hnoje a živočišných výkalů:
 - i) buď ze zemědělských podniků produkujících podle pravidel ekologické produkce, nebo
 - ii) uvedených v bodě 1.5.3, a to pouze pokud není k dispozici produkt uvedený v bodě i) a pod podmínkou, že tento chlévský hnůj a živočišné výkaly nepřekročí 25 % hmotnosti všech složek substrátu, kromě krycího substrátu a přidané vody, před kompostováním;
- b) produktů zemědělského původu jiných než produktů uvedených v písmenu a) ze zemědělských podniků produkujících podle pravidel ekologické produkce;
- c) chemicky neošetřené rašeliny;
- d) dřeva, které po kácení nebylo chemicky ošetřeno;
- e) minerálních produktů uvedených v bodě 1.5.3, vody a půdy.

2.2. Pravidla týkající se sběru volně rostoucích rostlin

Sběr volně rostoucích rostlin a jejich částí, které přirozeně rostou v přírodních oblastech, lesích a zemědělských oblastech, se považuje za ekologickou produkci, pokud:

- a) tyto oblasti nebyly v průběhu nejméně tří let před sběrem ošetřeny jinými produkty než produkty povolenými pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- b) sběr nemá vliv na stabilitu přírodního stanoviště nebo na zachování daného druhu v oblasti sběru.

Část II: Pravidla živočišné produkce

Kromě pravidel produkce stanovených v člancích 7, 8, 9 a 11 se na ekologickou živočišnou produkci vztahují pravidla stanovená v této části.

1. Obecné požadavky

- 1.1. Pokud zemědělec, který produkuje hospodářská zvířata, nehospodaří na zemědělské půdě a neuzavřel písemnou dohodu o spolupráci s jiným zemědělcem, je živočišná produkce bez zemědělské půdy zakázána.
- 1.2. Přejed na ekologickou produkci
 - 1.2.1. Přechodné období začíná nejdříve v okamžiku, kdy zemědělec oznámil svoji činnost příslušným orgánům a podřídil svůj podnik kontrolnímu systému v souladu s tímto nařízením.
 - 1.2.2. Přechodná období pro jednotlivé druhy živočišné produkce jsou stanoveny v bodě 2.

- 1.2.3. Hospodářská zvířata a produkty živočišného původu vyprodukované během přechodného období nelze uvádět na trh jako ekologické produkty.
- 1.2.4. Hospodářská zvířata a produkty živočišného původu lze považovat za ekologické na konci přechodného období, provádí-li se současně přechod celé produkční jednotky včetně hospodářských zvířat, pastvin nebo půdy používané pro výživu zvířat.
- 1.3. Původ zvířat
- 1.3.1. Ekologicky chovaná hospodářská zvířata se rodí a odchovávají v ekologických zemědělských podnicích.
- 1.3.2. Zvířata, která se v zemědělském podniku nacházela na počátku přechodného období, a jejich produkty mohou být považovány za ekologické po dodržení příslušného přechodného období uvedeného v bodě 2.
- 1.3.3. Pokud jde o plemnitbu ekologicky chovaných zvířat:
- a) při rozmnožování se používají přirozené metody, je však povolena umělá inseminace;
 - b) rozmnožování nesmí být navozeno za použití hormonů nebo podobných látek, nejsou-li tyto hormony nebo látky součástí veterinárního léčebného ošetření v případě konkrétního zvířete;
 - c) nepoužívají se jiné druhy umělého rozmnožování, jako jsou klonování a přenos embryí;
 - d) výběr plemen je přiměřený a přispívá k předcházení jakéhokoli utrpení a k vyloučení potřeby zvířata mrzačit.
- 1.3.4. Při volbě plemen nebo linií je třeba brát v úvahu schopnost zvířat přizpůsobit se místním podmínkám, aniž by to zhoršilo jejich dobré životní podmínky, jejich vitalitu a odolnost vůči nákazám. Kromě toho jsou plemena nebo linie zvířat zvoleny tak, aby se předešlo určitým nákazám nebo zdravotním problémům, které se obzvláště vyskytují u některých plemen nebo linií používaných v intenzivním chovu, jako je stresový syndrom prasat, enzootická meningoencefalomyelitida prasat (syndrom PSE způsobující bledé, měkké a vodnaté maso), syndrom náhlého úhynu, samovolné potraty a komplikované porody vyžadující císařský řez. Přednost se dává domorodým plemenům a liniím.
- 1.3.5. Pro účely plemnitby mohou být do zemědělského podniku uvedena zvířata, která nebyla odchována ekologicky, pokud hrozí nebezpečí ztráty plemen pro zemědělskou produkci podle přílohy IV nařízení Komise (ES) č. 1974/2006², a v takovém případě nemusí být zvířata těchto plemen bezpodmínečně dosud nerodící.

² Nařízení Komise (ES) č. 1974/2006 ze dne 15. prosince 2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 368, 23.12.2006, s. 15).

1.4. Výživa

1.4.1. Obecné požadavky na výživu

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- a) krmivo pro hospodářská zvířata se získává v první řadě ze zemědělského podniku, kde jsou zvířata chována, nebo z jiných ekologických zemědělských podniků ve stejném regionu;
- b) hospodářská zvířata jsou krmena ekologickým krmivem, které splňuje požadavky na výživu zvířete v různých stádiích jeho vývoje. Restriktivní krmení není v živočišné výrobě povoleno;
- c) je zakázáno chovat hospodářská zvířata za podmínek nebo s výživou, které by mohly způsobit chudokrevnost;
- d) výkrm musí být v jakémkoli stadiu odchovu vratný. Nucené vykrmování je zakázáno;
- e) hospodářská zvířata s výjimkou včel mají stálý přístup na pastvu nebo k objemnému krmivu;
- f) nepoužívají se růstové stimulanty a syntetické aminokyseliny;
- g) sající zvířata jsou po určité minimální období krmena přednostně mateřským mlékem;
- h) krmné suroviny minerálního původu, doplňkové látky v krmivech, určité produkty používané ve výživě zvířat a pomocné látky se používají pouze v případě, že byly povoleny pro použití v ekologické produkci podle článku 19.

1.4.2. Pastva na společných pozemcích a sezónní přesun zvířat na jiné pastviny

1.4.2.1. Ekologicky chovaná zvířata se mohou pásat na společných pozemcích, pokud:

- a) jsou společné pozemky plně obhospodařovány v souladu s tímto nařízením;
- b) veškerá zvířata nechovaná ekologicky, která se pasou na těchto pozemcích, pocházejí ze systému produkce, který je rovnocenný jednomu ze systémů uvedených v člancích 28 a 30 nařízení (EU) č. 1305/2013³;
- c) živočišné produkty z ekologicky chovaných zvířat v období, kdy se pasou na těchto pozemcích, nejsou považovány za produkty z ekologické produkce, pokud nelze doložit náležité oddělení od zvířat nechovaných ekologicky.

1.4.2.2. V období sezónního přesunu se zvířata smějí během přehánění z jedné pastviny na druhou pásat na pozemcích, které nejsou obhospodařovány ekologicky. Příjem jiných

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487).

než ekologických krmiv v podobě travin a jiné vegetace, kterou zvířata spásají, je povoleno po dobu nejvýše 35 dnů, které zahrnují cesty do cílové oblasti i zpět.

1.4.3. Krmiva z přechodného období

1.4.3.1. Pro zemědělské podniky přecházející na ekologickou produkci platí, že až 15 % celkového průměrného množství krmiv pro hospodářská zvířata může pocházet ze spásání či sklizně trvalých pastvin, pozemků s víceletými pícninami či bílkovinných plodin zasetých podle zásad ekologické produkce na pozemcích v prvním roce přechodu na ekologickou produkci, pokud tvoří součást daného zemědělského podniku. Krmiva v prvním roce přechodu na ekologickou produkci nesmí být použita pro výrobu zpracovaných ekologických krmiv. V případě, že se používají jak krmiva z přechodného období, tak krmiva z pozemků v prvním roce přechodu na ekologickou produkci, nesmí celkový kombinovaný procentní podíl těchto krmiv přesáhnout maximální podíly stanovené v bodě 1.4.3.2.

1.4.3.2. Pro ekologické zemědělské podniky může v průměru až 20 % krmného receptu krmné dávky zahrnovat krmiva z přechodného období, konkrétně z druhého roku přechodu na ekologickou produkci. Pro zemědělské podniky přecházející na ekologickou produkci platí, že pokud krmiva z přechodného období pocházejí z daného zemědělského podniku, může být tento procentní podíl zvýšen až na 100 %.

1.4.3.3. Údaje uvedené v bodech 1.4.3.1 a 1.4.3.2 se vypočítají každoročně jako procentní podíl sušiny v krmivech rostlinného původu.

1.4.4. Použití určitých krmných surovin a látek v krmivech

Při zpracování ekologických krmiv a krmení ekologicky chovaných zvířat mohou být použity pouze ekologické krmné suroviny živočišného původu a krmné suroviny a doplňkové látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.

1.5. Zdravotní péče

1.5.1. Prevence nález

1.5.1.1. Prevence nález je založena na výběru plemena a linie, chovatelských postupech, vysoce kvalitním krmivu a tělesném pohybu, odpovídající intenzitě chovu a přiměřeném a vhodném ustájení udržovaném v hygienických podmínkách.

1.5.1.2. Používání imunologických veterinárních léčivých přípravků je povoleno.

1.5.1.3. Používání chemicky syntetizovaných alopatických veterinárních léčivých přípravků nebo antibiotik k preventivní léčbě je zakázáno.

1.5.1.4. Je zakázáno používání látek určených ke stimulaci růstu nebo produkce (včetně antibiotik, kokcidostatik a dalších umělých prostředků sloužících ke stimulaci růstu), jakož i používání hormonů nebo obdobných látek s cílem řízení reprodukce nebo pro jiné účely (například indukce nebo synchronizace říje).

- 1.5.1.5. Pokud jsou získána hospodářská zvířata, která nepocházejí z jednotek ekologické produkce, provedou se v závislosti na místních podmínkách zvláštní opatření, jako je depistáž nebo karanténa.
- 1.5.1.6. Pokud jde o čištění a dezinfekci, používají se v budovách a zařízeních pro živočišnou produkci pouze produkty pro účely čištění a dezinfekce povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.
- 1.5.1.7. Stáje, kotce, zařízení a potřeby se řádně čistí a dezinfikují, aby se zabránilo přenosu infekce a usídlení patogenních organismů. Trus, moč a nespotřebované nebo vysypané či vylité krmivo se odstraňují tak často, jak je to nutné, aby se minimalizoval zápach a zabránilo se přilákání hmyzu nebo hlodavců. K hubení hmyzu a jiných škůdců v budovách a jiných zařízeních, kde se chovají hospodářská zvířata, lze používat rodenticidy (použití pouze v pastích) a produkty povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.
- 1.5.2. Veterinární péče
- 1.5.2.1. Pokud navzdory preventivním opatřením k zajištění zdraví zvířat dojde k onemocnění nebo zranění zvířete, je zvíře okamžitě ošetřeno.
- 1.5.2.2. Nákazy se ošetřují okamžitě, aby se zabránilo utrpení zvířete; v nutných případech je možné použít chemicky syntetizované alopatické veterinární léčivé přípravky včetně antibiotik, a to za přísných podmínek a pod dohledem veterinárního lékaře, není-li vhodné použití fytotherapeutických, homeopatických a jiných přípravků. Stanoví se zejména omezení týkající se průběhu léčby a ochranných lhůt.
- 1.5.2.3. Krmné suroviny minerálního původu a nutriční doplňkové látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19 a fytotherapeutické a homeopatické přípravky se použijí přednostně před chemicky syntetizovanými alopatickými veterinárními přípravky včetně antibiotik, pokud mají terapeutický účinek na daný živočišný druh a onemocnění, které má být léčeno.
- 1.5.2.4. S výjimkou vakcinace, odstraňování parazitů a povinných eradikačních plánů platí, že pokud je zvíře nebo skupina zvířat podrobena v průběhu dvanácti měsíců více než třem léčebným kúram s podáváním chemicky syntetizovaných alopatických veterinárních léčiv včetně antibiotik nebo více než jedné kúře v případě zvířat, jejichž produktivní životní cyklus je kratší než jeden rok, nemohou být dotčená hospodářská zvířata nebo produkty z nich získané prodávány jako ekologické produkty a hospodářská zvířata musí být podrobena přechodným obdobím uvedeným v bodech 1.2 a 2.
- 1.5.2.5. Ochranná lhůta mezi posledním podáním alopatického veterinárního léčivého přípravku zvířeti za normálních podmínek užívání a výrobou ekologicky produkovaných potravin z tohoto zvířete činí dvojnásobek ochranné lhůty podle článku 11 směrnice 2001/82/ES, nebo pokud tato lhůta není stanovena, činí 48 hodin.
- 1.5.2.6. Ošetření týkající se ochrany zdraví lidí a zvířat uložená na základě právních předpisů Unie jsou povolena.
- 1.6. Ustájení hospodářských zvířat a chovatelské postupy

- 1.6.1. Tepelná izolace, topení a větrání budov zajišťují, aby se proudění vzduchu, prašnost, teplota, relativní vlhkost vzduchu a koncentrace plynů udržovaly v rozmezí, která zajistí dobré životní podmínky zvířat. Budova v hojné míře umožňuje přirozené větrání a přístup denního světla.
- 1.6.2. Ustájení hospodářských zvířat v budovách není povinné v oblastech s příhodnými podnebnými podmínkami, které zvířatům umožňují žít venku. Hospodářská zvířata mají stálý přístup na otevřená prostranství, nejlépe na pastviny, kdykoli to povětrnostní podmínky a stav půdy dovolí, nejsou-li uložena omezení a povinnosti týkající se ochrany zdraví lidí a zvířat na základě právních předpisů Unie. Zvířata mají mít přístup do přístřešků nebo zastíněných oblastí, které je chrání před nepříznivými povětrnostními podmínkami.
- 1.6.3. Intenzita chovu v budovách zajišťuje pohodlí zvířat, jejich dobré životní podmínky a druhově specifické potřeby, a to především v závislosti na druhu, plemeni a věku zvířat. Zohledňuje rovněž etologické potřeby zvířat, které závisejí především na velikosti skupiny a na pohlaví zvířat. Intenzita chovu zajišťuje zvířatům dobré životní podmínky tak, že jim poskytuje dostatečný prostor k tomu, aby mohla přirozeně stát, pohybovat se, jednoduše si lehnout, otáčet se, provádět očistu, pobývat ve všech přirozených polohách a provádět všechny přirozené pohyby, jako například protáhnout se a třepat křídly.
- 1.6.4. Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení pro různé druhy a kategorie zvířat jsou stanoveny v bodech 2.1.4, 2.2.4, 2.3.4 a 2.4.5.
- 1.6.5. Otevřená prostranství mohou být částečně zastřešená. Kryté výběhy se nepovažují za otevřená prostranství.
- 1.6.6. Celková intenzita chovu nesmí překročit mez 170 kg organického dusíku ročně na hektar zemědělsky využívané půdy.
- 1.6.7. Pro určení vhodné intenzity chovu hospodářských zvířat podle bodu 1.6.6 stanoví příslušný orgán velké dobytčí jednotky odpovídající mezní hodnotě uvedené v bodě 1.6.6, a to na základě údajů stanovených v každém ze zvláštních požadavků pro živočišnou produkci.
- 1.7. Dobré životní podmínky zvířat
- 1.7.1. Veškeré osoby, které se zabývají chovem zvířat, mají nezbytné základní znalosti a dovednosti, pokud jde o zdravotní potřeby a dobré životní podmínky zvířat.
- 1.7.2. Chovatelské postupy včetně intenzity chovu a podmínek ustájení zaručují splnění vývojových, fyziologických a etologických potřeb zvířat.
- 1.7.3. Hospodářská zvířata mají stálý přístup na otevřená prostranství, nejlépe na pastviny, kdykoli to povětrnostní podmínky a stav půdy dovolí, nejsou-li uložena omezení a povinnosti týkající se ochrany zdraví lidí a zvířat na základě právních předpisů Unie.

- 1.7.4. Počet hospodářských zvířat je omezen tak, aby se minimalizovala nadměrná pastva, udusání půdy, eroze nebo znečištění způsobené zvířaty nebo roznášením jejich trusu.
- 1.7.5. Použije-li se čl. 8 odst. 5 a bod 1.4.2.2. této části, ekologicky chovaná hospodářská zvířata jsou chována odděleně od ostatních hospodářských zvířat.
- 1.7.6. Vazné ustájení nebo izolování hospodářských zvířat je zakázáno, pokud se nejedná o jednotlivá zvířata a o omezenou dobu, a to pouze pokud to je odůvodněno z veterinárního hlediska. Příslušné orgány mohou povolit vazné ustájení dobytka v mikropodnicích, pokud není možné chovat dobytek ve skupinách, které by vyhovovaly jeho etologickým potřebám, a to za podmínky, že má během období pastvy přístup na pastviny a alespoň dvakrát v týdnu přístup na otevřená prostranství, pokud pastva není možná.
- 1.7.7. Doba trvání přepravy hospodářských zvířat je co nejkratší.
- 1.7.8. Jakékoli utrpení během celého života zvířete, včetně samotné porážky, se udržuje na co nejnižší úrovni.
- 1.7.9. Mrzačení zvířat je zakázáno.
- 1.7.10. Utrpení zvířat se omezuje na minimum pomocí vhodné anestezie nebo analgetik, přičemž operace provádí kvalifikovaný personál, a to pouze v nejvhodnějším věku zvířat.
- 1.7.11. Fyzická kastrace v zájmu zachování jakosti produktů a tradičních výrobních postupů je povolena, ale pouze za pomoci vhodné anestezie nebo analgetik, přičemž operace provádí kvalifikovaný personál, a to pouze v nejvhodnějším věku zvířat.
- 1.7.12. Nakládka i vykládka zvířat se provádějí bez použití jakékoli elektrické stimulace k nucení zvířat. Používání alopatických trankvilizérů před přepravou nebo v jejím průběhu je zakázáno.

2. Požadavky pro konkrétní druhy hospodářských zvířat

2.1. Produkce skotu, ovcí a koz

2.1.1. Přechod na ekologickou produkci

Aby bylo možné považovat skot, ovce a kozy a produkty z nich za ekologické, musí se pravidla produkce stanovená v tomto nařízení uplatňovat alespoň:

- a) po dobu 12 měsíců v případě skotu chovaného k produkci masa, a v každém případě alespoň po dobu tří čtvrtin jeho života;
- b) po dobu šesti měsíců v případě ovcí a koz a zvířat chovaných k produkci mléka.

2.1.2. Výživa

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- a) skot, ovce a kozy mají přístup na pastvinu, kdykoli to podmínky dovolí;
- b) bez ohledu na písmeno a) mají býci starší jednoho roku přístup na pastvinu nebo na otevřené prostranství;
- c) pokud mají skot, ovce a kozy přístup na pastvinu v období pastvy a pokud systém zimního ustájení umožňuje zvířatům volnost pohybu, je možné upustit od povinnosti umožnit přístup na otevřená prostranství v zimních měsících;
- d) s výjimkou období, kdy dochází k sezónnímu přesunu zvířat podle bodu 1.4.2.2, pochází nejméně 90 % krmiva z daného hospodářství nebo v případě, že to není proveditelné, je vyprodukováno ve spolupráci s jinými ekologickými hospodářstvími z téhož regionu;
- e) systémy odchovu skotu, ovcí a koz jsou založeny na maximálním využívání pastvin podle jejich dostupnosti v různých obdobích roku. Nejméně 60 % sušiny v denní krmné dávce skotu, ovcí a koz pochází z objemných, čerstvých, sušených nebo silážovaných krmiv. Je povoleno snížení na 50 % u zvířat chovaných k produkci mléka, a to na maximální dobu tří měsíců na začátku laktace;
- f) všechna sající mláďata skotu, ovcí a koz jsou krmena přednostně mateřským mlékem, a to minimálně po dobu tří měsíců u skotu a 45 dnů u ovcí a koz.

2.1.3. Zvláštní podmínky ustájení

Pokud jde o podmínky ustájení, použijí se tato pravidla:

- a) podlahy v prostorách pro ustájení skotu, ovcí a koz jsou hladké, nikoli však kluzké. Nejméně polovina minimální plochy podlahy v uzavřených prostorách podle tabulky obsahující minimální plochy pro skot, ovce a kozy uvedené v bodě 2.1.4 je pevná, a tvoří ji tedy roštová podlážka nebo mřížová konstrukce.
- b) prostory pro ustájení jsou vybaveny pohodlným, čistým a suchým prostorem na spaní/odpočinek o dostatečné rozloze, který je tvořen pevnou konstrukcí bez roštů. Prostor k odpočinku je vybaven dostatečně velkým suchým místem ke spaní, které je pokryto podestýlkou. Podestýlka sestává ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu. Může být vylepšena a obohacena o jakékoli minerální produkty, které jsou povoleny jako hnojivo nebo pomocná půdní látka pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- c) bez ohledu na čl. 3 odst. 1 první pododstavec písm. a) a čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec směrnice Rady 2008/119/ES⁴ je zakázáno ustájení telat starších jednoho týdne v jednotlivých boxech, pokud se nejedná o jednotlivá zvířata a o omezenou dobu, a to pouze pokud to je odůvodněno z veterinárního hlediska.

⁴

Směrnice Rady 2008/119/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat (Úř. věst. L 10, 15.1.2009, s. 7).

2.1.4. Intenzita chovu

Počet skotu, ovcí a koz na hektar musí dodržovat tyto mezní hodnoty:

Třída nebo druh zvířat	Maximální počet zvířat na hektar odpovídající 170 kg N/ha/rok
Telata na výkrm	5
Ostatní skot do stáří jednoho roku	5
Skot od jednoho do dvou let – býci	3,3
Skot od jednoho do dvou let – jalovice a krávy	3,3
Býci staří dva a více let	2
Plemenné jalovice	2,5
Jalovice na výkrm	2,5
Dojnice	2
Vyřazené dojnice	2
Ostatní krávy	2,5
Kozy	13,3
Bahnice	13,3

Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení skotu, ovcí a koz se stanoví takto:

	Uzavřené prostory (čistá plocha, kterou mají zvířata k dispozici)		Otevřená prostranství (plocha pro volný pohyb mimo pastviny)
	Minimální živá hmotnost (kg)	m ² /hlavu	m ² /hlavu
Skot – plemenný a na výkrm	až 100	1,5	1,1
	až 200	2,5	1,9
	až 350	4,0	3
	nad 350	5, minimálně však 1 m ² /100 kg	3,7, minimálně však 0,75 m ² /100 kg
Dojnice		6	4,5
Plemenní býci		10	30
Ovce a kozy		1,5 na ovci/kozu	2,5

		0,35 na jehně/kůzle	2,5 a 0,5 na jehně/kůzle
--	--	---------------------	--------------------------

2.2. Produkce koní a jiných lichokopytníků

2.2.1. Přechod na ekologickou produkci

Aby bylo možné považovat koně a jiné lichokopytníky a produkty z nich za ekologické, musí se pravidla produkce stanovená v tomto nařízení uplatňovat alespoň:

- a) po dobu 12 měsíců v případě zvířat chovaných k produkci masa, a v každém případě alespoň po dobu tří čtvrtin jejich života;
- b) po dobu šesti měsíců v případě zvířat chovaných k produkci mléka.

2.2.2. Výživa

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- a) koně a jiní lichokopytníci mají přístup na pastvinu, kdykoli to podmínky dovolí;
- b) pokud mají koně a jiní lichokopytníci přístup na pastvinu v období pastvy a pokud systém zimního ustájení umožňuje zvířatům volnost pohybu, je možné upustit od povinnosti umožnit přístup na otevřená prostranství v zimních měsících;
- c) s výjimkou období, kdy dochází k sezónnímu přesunu zvířat podle bodu 1.4.2.2, pochází nejméně 90 % krmiva z daného hospodářství nebo v případě, že to není proveditelné, je vyprodukováno ve spolupráci s jinými ekologickými hospodářstvími z téhož regionu;
- d) systémy odchovu koní a jiných lichokopytníků jsou založeny na maximálním využívání pastvin podle jejich dostupnosti v různých obdobích roku. Nejméně 60 % sušiny v denní krmné dávce koní a jiných lichokopytníků pochází z objemných, čerstvých, sušených nebo silážovaných krmiv;
- e) sající mláďata koní a jiných lichokopytníků jsou krmena přednostně mateřským mlékem, a to minimálně po dobu tří měsíců.

2.2.3. Zvláštní podmínky ustájení

Pokud jde o podmínky ustájení, použijí se tato pravidla:

- a) podlahy pro ustájení koní a jiných lichokopytníků jsou hladké, nikoli však kluzké. Nejméně polovina minimální plochy podlahy v uzavřených prostorách podle tabulky obsahující minimální plochy pro koně a jiné lichokopytníky uvedené v bodě 2.2.4 je pevná, a tvoří ji tedy roštová podlážka nebo mřížová konstrukce;
- b) prostory pro ustájení jsou vybaveny pohodlným, čistým a suchým prostorem na spaní/odpočinek o dostatečné rozloze, který je tvořen pevnou konstrukcí bez

roštů. Prostor k odpočinku je vybaven dostatečně velkým suchým místem ke spaní, které je pokryto podestýlkou. Podestýlka sestává ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu. Může být vylepšena a obohacena o jakékoli minerální produkty, které jsou povoleny jako hnojivo nebo pomocná půdní látka pro použití v ekologické produkci podle článku 19.

2.2.4. Intenzita chovu

Počet koní a jiných lichokopytníků na hektar musí dodržovat tuto mezní hodnotu:

Třída nebo druh zvířat	Maximální počet zvířat na hektar odpovídající 170 kg N/ha/rok
Koně a jiní lichokopytníci starší šesti měsíců	2

Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení koní a jiných lichokopytníků se stanoví takto:

	Uzavřené prostory (čistá plocha, kterou mají zvířata k dispozici)		Otevřená prostranství (plocha pro volný pohyb mimo pastviny)
	Minimální živá hmotnost (kg)	m ² /hlavu	m ² /hlavu
Koně a jiní lichokopytníci – plemenní a na výkrm	až 100	1,5	1,1
	až 200	2,5	1,9
	až 350	4,0	3
	nad 350	5, minimálně však 1 m ² /100 kg	3,7, minimálně však 0,75 m ² /100 kg

2.3. Produkce prasat

2.3.1. Přechod na ekologickou produkci

Aby bylo možné považovat prasata a produkty z nich za ekologické, musí se pravidla produkce stanovená v tomto nařízení uplatňovat alespoň po dobu šesti měsíců.

2.3.2. Výživa

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- nejméně 60 % krmiva pochází z daného hospodářství nebo v případě, že to není proveditelné, je vyprodukováno ve spolupráci s jinými ekologickými hospodářstvími nebo výrobci krmiv z téhož regionu;
- sající selata jsou krmena přednostně mateřským mlékem, a to minimálně po dobu 40 dní;

- c) do denní krmné dávky prasat se přidávají objemná, čerstvá, sušená nebo silážovaná krmiva.

2.3.3. Zvláštní podmínky ustájení

Pokud jde o podmínky ustájení, použijí se tato pravidla:

- a) podlahy pro ustájení prasat jsou hladké, nikoli však kluzké. Nejméně polovina minimální plochy podlahy v uzavřených prostorech podle tabulky obsahující minimální plochy pro prasata uvedené v bodě 2.3.4 je pevná, a netvoří ji tedy roštová podlážka nebo mřížová konstrukce;
- b) prostory pro ustájení prasat jsou vybaveny pohodlným, čistým a suchým prostorem na spaní/odpočinek o dostatečné rozloze, který je tvořen pevnou konstrukcí bez roštů. Prostor k odpočinku je vybaven dostatečně velkým suchým místem ke spaní, které je pokryto podestýlkou. Podestýlka sestává ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu. Může být vylepšena a obohacena o jakékoli minerální produkty, které jsou povoleny jako hnojivo nebo pomocná půdní látka pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- c) prasnice se chovají ve skupinách, kromě období konce březosti a období kojení;
- d) selata se neustájují na etážových plošinách ani v klecích;
- e) oblasti volného pohybu umožňují prasatům kálet a rýt. Pro účely rytí mohou být použity různé substráty.

2.3.4. Intenzita chovu

Počet prasat na hektar musí dodržovat tyto mezní hodnoty:

Třída nebo druh zvířat	Maximální počet zvířat na hektar odpovídající 170 kg N/ha/rok
Selata	74
Plemenné prasnice	6,5
Prasata na výkrm	14
Ostatní prasata	14

Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení prasat se stanoví takto:

	Uzavřené prostory (čistá plocha, kterou mají zvířata k dispozici)		Otevřená prostranství (plocha pro volný pohyb mimo pastviny)
	Minimální živá	m ² /hlavu	m ² /hlavu

	hmotnost (kg)		
Prasnice po porodu se selaty do stáří 40 dní		7,5 na prasnici	2,5
Prasata na výkrm	až 50	0,8	0,6
	až 85	1,1	0,8
	až 110	1,3	1
Selata	starší 40 dní a do 30 kg	0,6	0,4
Chovná prasata		2,5 na samici	1,9
		6 na samce Pokud se kotce používají k přirozené plemenitbě: 10 m ² na kance.	8,0

2.4. Produkce drůbeže

2.4.1. Přechod na ekologickou produkci

Aby bylo možné považovat drůbež a produkty z ní za ekologické, musí se pravidla produkce stanovená v tomto nařízení uplatňovat alespoň:

- po dobu 10 týdnů v případě drůbeže chované k produkci masa, která přibyla do chovu dříve než ve věku tří dnů;
- po dobu šesti týdnů v případě drůbeže chované k produkci vajec.

2.4.2. Původ drůbeže

Drůbež je buď odchována až do dosažení minimálního věku, nebo pochází z linií drůbeže s pomalým růstem definovaných příslušným orgánem. Pokud zemědělec nevyužívá linie drůbeže s pomalým růstem, činí minimální věk při porážce:

- 81 dnů u kuřat;
- 150 dnů u kapounů;
- 49 dnů u kachen pekingských;
- 70 dnů u kachen pižmových;
- 84 dnů u samců kachen pižmových;
- 92 dnů u kachen mulard;
- 94 dnů u perliček;

- h) 140 dnů u krocanů a hus na pečení;
- i) 100 dnů u krůt.

2.4.3. Výživa

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- a) nejméně 60 % krmiva pochází z daného hospodářství nebo v případě, že to není proveditelné, je vyprodukováno ve spolupráci s jinými ekologickými hospodářstvími nebo výrobci krmiv z téhož regionu;
- b) do denní krmné dávky se přidávají objemná, čerstvá, sušená nebo silážovaná krmiva.

2.4.4. Zvláštní podmínky ustájení

Pokud jde o podmínky ustájení, použijí se tato pravidla:

- a) drůbež není chována v klecích;
- b) vodní ptactvo má v zájmu uspokojení druhově specifických potřeb a požadavků na dobré životní podmínky přístup k tekoucí vodě, rybníku, jezeru nebo tůni vždy, kdy to povětrnostní a hygienické podmínky dovolují; pokud to povětrnostní podmínky nedovolují, má přístup k vodě, která ptákům umožňuje ponořit hlavu, aby si mohli čistit peří;
- c) drůbež má přístup na otevřené prostranství alespoň po dobu jedné třetiny svého života. Otevřená prostranství jsou převážně pokryta vegetací, jsou vybavena ochranným zařízením a umožňují drůbeži jednoduchý přístup k přiměřenému počtu napájecích žlabů;
- d) pokud se drůbež chová v uzavřených zařízeních z důvodu omezení nebo povinností uložených právními předpisy Unie, má trvalý přístup k dostatečnému množství objemného krmiva a vhodného materiálu, aby byly uspokojeny její etologické potřeby;
- e) budovy pro veškerou drůbež splňují tyto podmínky:
 - i) nejméně jedna třetina podlahové plochy je pevná, a netvoří ji tedy roštová podlážka nebo mřížová konstrukce a je pokryta podestýlkou, jako je sláma, dřevěné hobliny, písek nebo rašelina;
 - ii) v budově pro chov nosnic slouží dostatečně velká část podlahové plochy přístupné slepicím jako sběrné místo pro trus;
 - iii) drůbež má k dispozici hřady, jejichž počet a rozměry jsou uzpůsobeny velikosti skupiny a rozměrům ptáků podle tabulky uvádějící minimální rozlohu uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení drůbeže stanovené v bodě 2.4.5.;

- iv) vnější hranice budovy, případně včetně krytého výběhu, jsou vybaveny vstupními a výstupními otvory s rozměry vhodnými pro ptáky o celkové délce nejméně 4 m na 100 m² plochy budovy, která je ptákům k dispozici. Pokud se vyskytuje krytý výběh, mají vnitřní otvory mezi budovou a tímto výběhem celkovou délku 2 m na 100 m² budovy. Přístup do krytého výběhu je umožněn po 24 hodin denně;
- v) budovy jsou postaveny tak, aby všichni ptáci měli snadný přístup na otevřené prostranství, maximální vzdálenost z kteréhokoli místa budovy k nejbližšímu vnějšímu otvoru tedy nesmí být větší než 15 m;
- vi) vícepatrové systémy mají nejvýše tři úrovně užitné plochy včetně přízemní úrovně. Vzdálenost mezi jednotlivými úrovněmi nebo přechodnými oblastmi, jako jsou prostory pro hnízda, nesmí být větší než 1 m. Vyšší patra umožňují odstraňování hnoje pomocí automatizovaného systému;
- f) denní světlo může být doplněno o umělé s cílem zajistit maximálně šestnáct hodin světla denně, přičemž je zajištěna souvislá doba nočního klidu bez umělého světla o délce nejméně osmi hodin;
- g) v době mezi dvěma turnusy chované drůbeže jsou veškerá hospodářská zvířata přesunuta pryč z budovy. Během této doby se budovy a zařízení vyčistí a vydezinfikují. Kromě toho se na konci každého turnusu chované drůbeže ponechají výběhy po určitou dobu stanovenou členskými státy prázdné, aby se umožnil opětný růst vegetace. Tyto požadavky se nevztahují na drůbež, jež není chována v turnusech, není chována na výběžích a může se po celý den volně pohybovat.

2.4.5. Intenzita chovu

Počet zvířat na hektar musí dodržovat tyto mezní hodnoty:

Třída nebo druh zvířat	Maximální počet zvířat na hektar odpovídající 170 kg N/ha/rok
Brojleři	580
Nosnice	230

Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení ptáků druhu *Gallus gallus* se stanoví takto:

	<i>Plemenná drůbež / rodiče</i>	<i>Mladí jedinci</i>		<i>Drůbež na výkrm</i>		<i>Kapouni</i>	<i>Nosnice</i>
Věk	Plemenná drůbež	Kuřice 0–8 týdnů	Kuřice 9–18 týdnů	Počáteční fáze 0–21 dnů	Závěrečná fáze 22–81 dnů	22–150 dnů	Nosnice od 19 týdnů
Vnitřní	6 kusů	24 kusů,	15 kusů,	20 kusů,	10 kusů,	10 kusů,	6 kusů

hustota ustájení (ptáci na m ² využitelné plochy) pro pevné a mobilní stavby		avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	
Prostor na hřadu (cm)							18
Dodatečná omezení pro vícepodlažní systémy/m ² přízemní podlahové plochy (včetně krytého výběhu, je-li přístupný 24 h denně)	9 kusů	36 kusů kromě plochy krytého výběhu	22 kusů	obvykle není použitelné			9 kusů
Mezní hodnoty pro velikost hejna	3 000 včetně samců	10 000*	3 300	10 000*	4 800	2 500	3 000
Hustota ustájení ve venkovních výbězích (m ² /kus) pod podmínkou, že není překročena mez 170 kg N/ha/rok	4	1	4	1	4	4	4

* dělitelné tak, aby vznikly turnusy po 3 x 3 000 nebo 2 x 4 800 kusech

Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství a další parametry ustájení ptáků jiných druhů než *Gallus gallus* se stanoví takto:

	<i>Krocani a krůty</i>		<i>Husy</i>	<i>Kachny</i>				<i>Perličky</i>
Druh	Samci	Samice	Všechny	Pekingské	Pižmové – samci	Pižmové – samice	Mulard	Všechny
Vnitřní hustota ustájení (ptáci na m ² využitelné plochy) pro pevné	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	10 kusů, avšak maximálně 21 kg živé hmotnosti

a mobilní stavby	hmotnost na m ²	i na m ²	i na m ²	na m ²	na m ²	na m ²		na m ²
Prostor na hřadu (cm)	40	40	obvykle není použitelné	obvykle není použitelné	40	40	obvykle není použitelné	20
Mezní hodnoty pro velikost hejna	2 500	2 500	2 500	4 000 samic 3 200 samců	3 200	4 000	3 200	5 200
Hustota ustájení ve venkovních prostorách (m ² /kus) pod podmínkou, že není překročena mez 170 kg N/ha/rok	10	10	15	4,5	4,5	4,5	4,5	4

2.4.6. Přístup na otevřená prostranství

Pokud jde o přístup na otevřená prostranství, použijí se tato pravidla:

- drůbež má přístup na otevřené prostranství alespoň po dobu jedné třetiny svého života. Zejména má trvalý přístup na otevřené prostranství za denního světla již od tak nízkého věku, jak je to prakticky možné, kdykoli to fyziologické a fyzické podmínky dovolí, s výjimkou dočasných omezení uložených na základě právních předpisů Unie;
- otevřená prostranství pro drůbež jsou převážně pokryta vegetací, kterou tvoří různé rostliny, jsou vybavena ochranným zařízením a umožňují drůbeži jednoduchý přístup k přiměřenému počtu napájecích žlabů. Vegetace na venkovních plochách musí být pravidelně sklízena a odstraňována, aby se omezil možný nadbytek živin. Otevřená prostranství nesmí zasahovat mimo okruh 150 m od nejbližšího otvoru umožňujícího přístup do budovy. Tuto vzdálenost však lze zvětšit až na 350 m od nejbližšího otvoru umožňujícího přístup do budovy za předpokladu, že na území celého venkovního výběhu je rovnoměrně rozmístěn dostatečný počet přístřešků a napájecích žlabů, a to nejméně čtyři přístřešky na hektar;
- pokud je dostupnost krmiva z uvedené oblasti omezený, například z důvodu dlouhodobé sněhové pokrývky nebo sucha, musí být do stravy drůbeže zahrnuto příkrmování objemným krmivem;
- pokud se drůbež chová v uzavřených zařízeních z důvodu omezení nebo povinností uložených právními předpisy Unie, má trvalý přístup

k dostatečnému množství objemného krmiva a vhodného materiálu, aby byly uspokojeny její etologické potřeby.

2.4.7. Dobré životní podmínky zvířat

Škubání živé drůbeže je zakázáno.

2.5. Včelařství

2.5.1. Přechod na ekologickou produkci

Včelařské produkty mohou být prodávány s odkazem na ekologickou produkci, pouze pokud byla pravidla stanovená tímto nařízením dodržována nejméně po dobu jednoho roku.

V průběhu přechodného období se vosk nahrazuje voskem pocházejícím z ekologického včelařství.

2.5.2. Původ včel

Přednostně se využívá druh *Apis mellifera* a jeho místní ekotypy.

2.5.3. Výživa

Pokud jde o výživu, použijí se tato pravidla:

- a) na konci produkčního období jsou v úlech ponechány dostatečné zásoby medu a pylu pro přezimování;
- b) umělá výživa včelstev je povolena, pouze pokud je přežití úlů ohroženo podnebnými podmínkami. Jako umělá výživa jsou povoleny ekologický med, ekologické cukrové sirupy nebo ekologický cukr.

2.5.4. Zvláštní pravidla pro prevenci nákaz a veterinární péči ve včelařství

Pokud jde o prevenci nákaz a veterinární péči, použijí se tato pravidla:

- a) za účelem ochrany rámků, úlů a plástů zejména před škůdci jsou povoleny pouze rodenticidy (použití pouze v pastích) a příslušné produkty povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- b) fyzikální ošetření pro dezinfekci včelínů, například pomocí páry nebo přímého plamene, je povoleno;
- c) likvidace samčího plodiště je povolena pouze za účelem izolace při nákaze varroázou;
- d) pokud přes všechna preventivní opatření včelstva onemocní nebo se nakazí, jsou okamžitě ošetřena a případně mohou být umístěna do izolovaných včelínů;
- e) v případě nákazy varroázou lze použít kyselinu mravenčí, mléčnou, octovou a šťavelovou, jakož i menthol, thymol, eukalyptol nebo kafr;

- f) provádí-li se léčba pomocí chemicky syntetizovaných alopatických přípravků, léčená včelstva se na dobu léčby umísťují do izolovaných včelínů a veškerý vosk se nahrazuje voskem pocházejícím z ekologického včelařství. Poté se na včelstva vztahuje roční přechodné období podle bodu 2.5.1;
- g) písmeno f) se nevztahuje na produkty povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.

2.5.5. Zvláštní podmínky pro místo chovu ve včelařství

Pokud jde o místo chovu, použijí se tato pravidla:

- a) včelíny jsou umístěny v oblastech, které zajišťují zdroje nektaru a pylu tvořené v zásadě ekologicky pěstovanými plodinami nebo případně přirozenou vegetací nebo lesy či plodinami, jež nejsou ekologicky udržovány, ale jsou ošetřovány pouze metodami s nízkým dopadem na životní prostředí;
- b) včelíny musí být dostatečně vzdáleny od zdrojů, které by mohly způsobit kontaminaci produktů včelařství nebo špatný zdravotní stav včel;
- c) včelíny jsou umístěny tak, aby se v okruhu tří kilometrů zdroje nektaru a pylu skládaly v zásadě z ekologicky pěstovaných plodin nebo z přirozené vegetace nebo z plodin ošetřovaných metodami s malým dopadem na životní prostředí, které jsou rovnocenné metodám stanoveným v člancích 28 a 30 nařízení (EU) č. 1305/2013, které nemohou mít dopad na ekologický charakter včelařské produkce. Výše uvedené požadavky se nevztahují na období, kdy neprobíhá doba květu, nebo na období zimního spánku včel;
- d) úly a materiály používané ve včelařství jsou v zásadě vyrobeny z přírodních materiálů, které nepředstavují riziko znečištění životního prostředí ani kontaminace včelařských produktů.

2.5.6. Zvláštní pravidla pro včelařské postupy

Pokud jde o včelařské postupy, použijí se tato pravidla:

- a) včelí vosk určený pro nové podkladové pláсты pochází z jednotek ekologické produkce;
- b) v úlech se smějí používat pouze přírodní látky, jako jsou propolis, vosk a rostlinné oleje;
- c) při vytáčení medu je zakázáno používat chemicky syntetizované odpuzovače;
- d) použití plástů s plodišti k vytáčení medu je zakázáno;
- e) včelařství se nepovažuje za ekologické, pokud se provozuje v regionech nebo oblastech určených členskými státy jako regiony nebo oblasti, kde není možné ekologické včelařství provozovat.

2.5.7. Dobré životní podmínky zvířat

Pokud jde o dobré životní podmínky zvířat, použijí se tato pravidla:

- a) je zakázáno usmrcení včel v plástech jako metoda spojená se sklizní včelařských produktů;
- b) mrzačení včel, jako je přistřihování křídel včelím královnám, je zakázáno.

Část III: Pravidla produkce mořských řas a živočichů pocházejících z akvakultury

1. Definice

Pro účely této části se použijí tyto definice:

- 1) „uzavřeným recirkulačním akvakulturním zařízením“ se rozumí zařízení, kde se provádí akvakultura v uzavřeném prostředí na souši nebo na plavidle za použití úplné recirkulace vody a které je závislé na neustálém externím vstupu energie za účelem stabilizace prostředí pro živočichy pocházející z akvakultury;
- 2) „energií z obnovitelných zdrojů“ se rozumí obnovitelné nefosilní zdroje energie, jako je větrná energie, sluneční energie, geotermální energie, energie vln, přílivová energie, vodní energie, energie ze skládkového plynu, z plynů z čistíček odpadních vod a z bioplynů;
- 3) „líhni“ se rozumí místo rozmnožování, líhnutí a odchovu živočichů pocházejících z akvakultury v časných vývojových stádiích, zejména ryb a měkkýšů a korýšů;
- 4) „odchovným zařízením“ se rozumí místo, kde se provozuje přechodný systém produkce mezi stádií líhně a chovu dospělých jedinců. Stádium chovu v odchovném zařízení končí ještě během první třetiny produkčního cyklu s výjimkou druhů, u nichž probíhá proces smoltifikace;
- 5) „znečištěním“ se rozumí přímé nebo nepřímé uvádění látek nebo energie do vodního prostředí, jak je vymezuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES⁵ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES⁶, a to ve vodách, na které se každá z těchto směrnic vztahuje;
- 6) „polykulturou“ se rozumí pěstování nebo chov dvou či více druhů obvykle z různých trofických úrovní v téže pěstební nebo chovné jednotce;
- 7) „produkčním cyklem“ se rozumí doba života živočicha pocházejícího z akvakultury nebo mořské řasy od nejranějšího stádia života (v případě živočichů pocházejících z akvakultury od oplodněných jiker) až po odlov, sběr či sklizeň;

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

- 8) „místně pěstovanými nebo chovanými druhy“ se rozumí druhy, které nepatří mezi cizí a místně se nevyskytující druhy podle nařízení Rady (ES) č. 708/2007⁷, jakož i druhy uvedené v příloze IV zmíněného nařízení;
- 9) „intenzitou chovu“ se rozumí živá hmotnost živočichů pocházejících z akvakultury vztažená na metr krychlový vody v jakémkoliv okamžiku během fáze chovu dospělých jedinců a v případě platýsů a garnátů hmotnost na čtvereční metr hladiny.

2. Obecné požadavky

- 2.1. Provozy se nacházejí v místech, která nejsou vystavena kontaminaci produkty nebo látkami, které nejsou pro ekologickou produkci povoleny, nebo znečišťujícími látkami, které by narušily ekologickou povahu produktů.
- 2.2. Ekologické a jiné než ekologické produkční jednotky musí být odpovídajícím způsobem odděleny v souladu s minimálními odstupy stanovenými členskými státy, jsou-li tyto minimální odstupy stanoveny. Takováto separační opatření musí být založena na přírodních podmínkách, oddělených systémech rozvodu vody, vzdálenostech, proudění vody při přílivu a odlivu a na tom, zda jsou produkční jednotky umístěny ve směru po proudu, nebo proti proudu. Produkce mořských řas se nepovažuje za ekologickou, pokud se provozuje na místech nebo v oblastech určených orgány členských států jako místa nebo oblasti, které jsou nevhodné pro ekologickou akvakulturu nebo sklizení mořských řas.
- 2.3. U všech nových provozů žádajících o zařazení do kategorie ekologické produkce a produkcí více než 20 tun produktů akvakultury za rok je vyžadováno posouzení vlivů na životní prostředí přiměřené dané produkční jednotce, aby byl určen stav produkční jednotky a jejího bezprostředního okolí a možné vlivy jejího provozu. Hospodářský subjekt předloží posouzení vlivů na životní prostředí kontrolnímu orgánu nebo kontrolnímu subjektu. Obsah posouzení vlivů na životní prostředí vychází z přílohy IV směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU⁸. Pokud daná jednotka již byla předmětem rovnocenného hodnocení, jeho použití k tomuto účelu je povoleno.
- 2.4. Hospodářský subjekt předkládá plán udržitelného řízení přiměřený dané produkční jednotce akvakultury a sklizení mořských řas.
- 2.5. Tento plán je každoročně aktualizován a obsahuje podrobný přehled vlivů daného provozu na životní prostředí a způsobů sledování těchto vlivů, které je nutno provádět, a dále obsahuje přehled opatření, která je třeba přijmout za účelem minimalizace nepříznivých dopadů na okolní vodní i suchozemské prostředí, případně včetně úniků živin do okolního prostředí za jednotlivý produkční cyklus nebo za rok. V plánu je zaznamenán prováděný dohled a opravy technického vybavení.

⁷ Nařízení Rady (ES) č. 708/2007 ze dne 11. června 2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře (Úř. věst. L 168, 28.6.2007, s. 1).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).

- 2.6. Hospodářské subjekty zabývající se akvakulturou a produkcí mořských řas v rámci plánu udržitelného řízení vypracují harmonogram snižování množství odpadů, který je zaveden při zahájení provozu. Pokud je to možné, omezí se využívání zbytkového tepla na energii z obnovitelných zdrojů. V případě sklizně mořských řas se při zahájení provede jednorázový odhad množství biomasy.

3. Požadavky pro mořské řasy

Kromě obecných pravidel produkce stanovených v člancích 7, 8, 9 a 12 a případně v oddílu 2 se na sběr a produkci mořských řas vztahují pravidla stanovená v tomto oddílu 3. Tato pravidla se obdobně použijí také na produkci všech mnohobuněčných mořských řas nebo fytoplanktonu a mikroskopických řas dále používaných jako krmivo pro živočichy pocházející z akvakultury.

3.1. Přechod na ekologickou produkci

- 3.1.1. Přechodné období pro místo sklizně mořských řas je šest měsíců.
- 3.1.2. Přechodné období pro jednotku pěstování mořských řas je buď šest měsíců, nebo jeden celý produkční cyklus, podle toho, které z obou období je delší.
- 3.1.3. Zemědělský podnik je během přechodného období možné rozdělit na jasně oddělené jednotky, které nejsou všechny řízeny podle pravidel ekologické produkce. Pokud jde o produkci mořských řas, může se jednat o stejné druhy, jsou-li jednotky odpovídajícím způsobem odděleny.

3.2. Pravidla produkce pro mořské řasy

- 3.2.1. Sběr planých mořských řas a jejich částí, rostoucích přirozeně v mořském prostředí, je pokládán za ekologickou produkci, pokud:
- a) jsou plochy, kde rostou, ve velmi dobrém ekologickém stavu podle definice ve směrnici 2000/60/ES⁹ a nejsou nevhodné ze zdravotního hlediska;
 - b) sběr nemá zásadní vliv na stabilitu přírodního ekosystému nebo na zachování daného druhu v oblasti sběru.
- 3.2.2. Pěstování mořských řas se provádí v pobřežních oblastech, jejichž environmentální a zdravotní charakter odpovídá přinejmenším požadavkům uvedeným v bodě 3.2.1 písm. a), aby je bylo možno považovat za ekologické. Kromě toho se použijí tato pravidla produkce:
- a) jsou používány udržitelné postupy, a to ve všech fázích produkce od sběru mladých mořských řas po sklizeň;
 - b) aby se zajistilo zachování rozsáhlého genofondu, provádí se pravidelně sběr mladých mořských řas ve volné přírodě za účelem doplnění kultur v uzavřených zařízeních;

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/113/ES ze dne 12. prosince 2006 o požadované jakosti vod pro měkkýše (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 14).

- c) hnojiva lze používat pouze v uzavřených zařízeních, a to pouze pokud byla za tímto účelem povolena pro použití v ekologické produkci.

3.3. Pěstování mořských řas

- 3.3.1. Při pěstování mořských řas v moři se používají pouze živiny, které se přirozeně vyskytují v prostředí, případně živiny z ekologické produkce živočichů pocházejících z akvakultury, která se pokud možno nachází v blízkosti jako součást polykulturního systému.
- 3.3.2. V zařízeních na pevnině, kde se používají externí zdroje živin, musí být úroveň obsahu živin v odtékající vodě prokazatelně stejná nebo nižší než v přitékající vodě. Lze použít pouze živiny rostlinného nebo minerálního původu povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19.
- 3.3.3. Vedou se záznamy o hustotě kultury nebo provozní intenzitě, která musí zachovávat integritu vodního prostředí tím, že zajišťuje, aby nedocházelo k překračování maximálního množství mořských řas, jež lze pěstovat bez negativních vlivů na životní prostředí.
- 3.3.4. Provazy a další vybavení používané k pěstování mořských řas se pokud možno používají opakovaně nebo se recyklují.

3.4. Udržitelné sklizení volně se vyskytujících mořských řas

- 3.4.1. Při zahájení sklizně mořských řas se provádí jednorázový odhad množství biomasy.
- 3.4.2. V produkční jednotce nebo provozovně jsou uloženy účetní doklady umožňující hospodářskému subjektu prokázat a kontrolnímu orgánu nebo kontrolnímu subjektu ověřit, že producenti dodávali pouze volně se vyskytující mořské řasy vyprodukované v souladu s tímto nařízením.
- 3.4.3. Sklizení se provádí takovým způsobem, aby sklizená množství neměla závažný dopad na stav vodního prostředí. Přijmou se opatření zajišťující, aby mořské řasy mohly regenerovat a aby nedocházelo k vedlejším úlovkům, jako je například technika sklizení, minimální velikost, věk, reprodukční cykly nebo velikost zbývajících mořských řas.
- 3.4.4. Pokud se sklizení provádí ve sdílené nebo společné sklizňové oblasti, musí být k dispozici doklady o tom, že celkové sklizené množství je v souladu s tímto nařízením.

4. Požadavky pro živočichy pocházející z akvakultury

Kromě obecných pravidel produkce stanovených v člancích 7, 8, 9 a 12 se pro druhy ryb, korýšů, ostnokožců a měkkýšů podle bodu 4.1.5.10 použijí pravidla stanovená v tomto oddíle 4. Tato pravidla se obdobně použijí také na zooplankton, mikroskopické korýše, vířníky, červy a další vodní živočichy využívané jako krmivo.

4.1. Obecné požadavky

4.1.1. Přechod na ekologickou produkci

4.1.1.1. Na tyto druhy akvakulturních zařízení včetně stávajících živočichů pocházejících z akvakultury se vztahují tato přechodná období pro akvakulturní produkční jednotky:

- a) pro zařízení, která nelze vypustit, vyčistit a vydezinfikovat, se stanoví přechodné období v délce 24 měsíců;
- b) pro zařízení, která byla vypuštěna nebo ponechána ladem, se stanoví přechodné období v délce 12 měsíců;
- c) pro zařízení, která byla vypuštěna, vyčištěna a vydezinfikována, se stanoví přechodné období v délce 6 měsíců;
- d) pro zařízení v otevřených vodách včetně zařízení pro produkci mlžů se stanoví přechodné období v délce 3 měsíců.

4.1.1.2. Akvakulturní podnik je během přechodného období možné rozdělit na jasné oddělené jednotky, které nejsou všechny řízeny podle pravidel ekologické produkce. Pokud jde o produkci živočichů pocházejících z akvakultury, může se jednat o stejné druhy, jsou-li jednotky odpovídajícím způsobem odděleny.

4.1.2. Původ živočichů v akvakultuře

4.1.2.1. Pokud jde o původ živočichů v akvakultuře, použijí se tato pravidla:

- a) ekologická akvakultura je založena na odchovu mladých jedinců pocházejících z ekologických líhní a z ekologických akvakulturních podniků;
- b) používají se místně chované druhy, přičemž cílem plemenitby je produkce linií, které jsou lépe přizpůsobené podmínkám produkce, zajišťují zdraví živočichů a jejich dobré životní podmínky a dokáží optimálně zužitkovat potravní zdroje. Kontrolnímu orgánu nebo kontrolnímu subjektu se předloží doklady o jejich původu a ošetření;
- c) vybírají se druhy, které jsou odolné a lze je produkovat, aniž by docházelo k významnému poškození volně se vyskytujících populací;
- d) za účelem zlepšení genetického fondu mohou být do podniku přivezeni živočichové odlovení ve volné přírodě nebo nepocházející z ekologické akvakultury. Takovíto živočichové podléhají zásadám řízení ekologického chovu alespoň tři měsíce předtím, než mohou být použiti k účelům plemenitby.

4.1.2.2. Pokud jde o plemenitbu, použijí se tato pravidla:

- a) používání hormonů a jejich derivátů je zakázáno;
- b) umělá produkce jednopohlavních linií jinak než ručním tříděním, indukce polyploidie, umělá hybridizace a klonování jsou zakázány;
- c) vybírají se vhodné linie;

- d) v případě potřeby se stanoví podmínky správy generačních jedinců, plemenitby a produkce mladých jedinců podle jednotlivých druhů.

4.1.3. Výživa

4.1.3.1. Pokud jde o krmiva pro ryby, korýše a ostnokožce, použijí se tato pravidla:

- a) živočichové jsou krmeni krmivem, které splňuje požadavky na výživu živočicha v různých stádiích jeho vývoje;
- b) režimy krmení jsou koncipovány na základě následujících priorit:
 - i) zdraví a dobré životní podmínky živočichů;
 - ii) vysoká jakost produktu včetně nutričního složení, kterým se zaručí vysoká jakost konečného požitelného produktu;
 - iii) nízké dopady na životní prostředí;
- c) rostlinné složky krmiva pocházejí z ekologické produkce a složky krmiva získané z vodních živočichů pocházejí z udržitelné akvakultury nebo udržitelného využívání rybolovných zdrojů;
- d) jiné než ekologické krmné suroviny rostlinného původu, krmné suroviny živočišného a minerálního původu, doplňkové látky v krmivech, určité produkty používané ve výživě zvířat a pomocné látky se používají pouze v případě, že byly povoleny pro použití v ekologické produkci podle tohoto nařízení;
- e) růstové stimulanty a syntetické aminokyseliny se nepoužívají;
- f) v ekologické akvakultuře lze použít pouze krmné suroviny minerálního původu povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- g) v ekologické akvakultuře lze použít pouze doplňkové látky v krmivech, některé produkty používané ve výživě zvířat a pomocné látky podle části II bodu 1.4.4.

4.1.3.2. Pokud jde o mlže a jiné druhy, které nejsou krmeny člověkem, ale živí se přírodním planktonem, použijí se tato pravidla:

- a) tito živočichové, kteří potravu získávají filtrací vody, uspokojují všechny své nutriční potřeby z přírodních zdrojů, s výjimkou mladých jedinců chovaných v líhních a v sádkách;
- b) oblasti produkce jsou ve velmi dobrém ekologickém stavu podle definice ve směrnici 2000/60/ES.

4.1.3.3. Zvláštní pravidla týkající se krmiv pro masožravé živočichy pocházející z akvakultury

Krmiva pro masožravé živočichy pocházející z akvakultury se získávají na základě těchto priorit:

- a) ekologická krmiva pocházející z akvakultury;
- b) rybí moučka a rybí olej z odřezků pocházející z ryb, korýšů nebo měkkýšů z ekologické akvakultury;
- c) rybí moučka a rybí olej a složky rybího původu pocházející z odřezků ryb, korýšů nebo měkkýšů ulovených v rámci udržitelného rybolovu pro účely lidské spotřeby;
- d) rybí moučka a rybí olej a složky rybího původu z celých ryb, korýšů nebo měkkýšů ulovených v rámci udržitelného rybolovu, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu;
- e) ekologické krmné suroviny rostlinného nebo živočišného původu; rostlinný materiál tvoří nanejvýš 60 % všech složek.

4.1.3.4. Zvláštní pravidla týkající se krmiv pro některé živočichy pocházející z akvakultury

Ryby ve vnitrozemských vodách, garnáti z čeledi *Penaeidae* a sladkovodní krevety a tropické sladkovodní ryby jsou krmeny takto:

- a) jsou krmeny krmivy, která jsou přirozeně dostupná v rybnících a jezerech;
- b) pokud nejsou přirozená krmiva uvedena v písmeni a) dostupná v dostatečných množstvích, lze použít ekologická krmiva rostlinného původu, pokud možno vypěstovaná přímo v daném hospodářství, nebo mořské řasy. Hospodářské subjekty uchovávají doklady o nezbytnosti příkrmování;
- c) pokud se přidává přirozené krmivo v souladu s písmenem b), může krmná dávka pro druhy podle bodu 4.1.5.10. písm. g) a pro pangase (*Pangasius* spp.) obsahovat maximálně 10 % rybí moučky nebo rybího oleje pocházejících z udržitelného rybolovu.

4.1.4. Zdravotní péče

4.1.4.1. Prevence nákaz

Pokud jde o prevenci nákaz, použijí se tato pravidla:

- a) prevence nákaz je založena na udržování optimálních podmínek pro živočichy prostřednictvím vhodného umístění, přičemž se vezmou v úvahu mimo jiné druhové požadavky na dobrou jakost vody, průtok a výměnu vody, optimální struktura zemědělských podniků, použití osvědčených chovatelských postupů a postupů řízení, včetně pravidelného čištění a dezinfekce prostor, vysoce jakostní krmivo, odpovídající intenzita chovu a výběr plemena a linie;
- b) použití imunologických veterinárních léčiv je povoleno;
- c) plán veterinární péče obsahuje podrobný popis postupů k zajištění biologické bezpečnosti a prevence chorob, včetně písemné smlouvy o poradenství přiměřené dané produkční jednotce ohledně zdravotního stavu uzavřené s

kvalifikovanými poskytovateli služeb v oblasti zdravotní péče o živočichy pocházející z akvakultury, kteří budou hospodářství pravidelně navštěvovat nejméně jednou ročně a v případě mlžů nejméně jednou za dva roky;

- d) systémy, vybavení a pomůcky akvakulturního podniku je nutno řádně čistit a dezinfikovat;
- e) organismy, které biologicky znečišťují produkční vybavení a zařízení, se odstraňují výhradně fyzikálními prostředky nebo ručně a případně se vrací do moře v dostatečné vzdálenosti od podniku;
- f) lze použít pouze látky pro účely čištění a dezinfekce vybavení a zařízení povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- g) pokud jde o ponechání ladem, použijí se tato pravidla:
 - i) příslušný orgán stanoví, zda je ponechání ladem nezbytné a jaká je vhodná doba trvání, kterou je nutno uplatnit a zdokumentovat po každém produkčním cyklu v otevřených systémech pro oddělení chovů od okolního prostředí na moři;
 - ii) pro odchov mlžů není povinné;
 - iii) po dobu ponechání ladem se klece nebo jiná zařízení používaná k produkci živočichů pocházejících z akvakultury vyprázdní, vydezinfikují a ponechají prázdná, než budou znovu použita;
- h) případně se neprodleně odstraní nezkonsumované krmivo pro ryby, exkrementy a mrtví živočichové, aby se zabránilo možnému riziku významného poškození životního prostředí, co se týče stavu kvality vody, aby se minimalizovalo nebezpečí nákaz a aby nedocházelo k přilákání hmyzu nebo hlodavců;
- i) ultrafialové záření a ozón lze používat pouze v líhních a odchovných zařízeních;
- j) za účelem biologického omezení výskytu ektoparazitů se dává přednost použití ryb-čističů.

4.1.4.2. Veterinární péče

Pokud jde o veterinární péči, použijí se tato pravidla:

- a) nákazy se ošetřují okamžitě, aby se zabránilo utrpení živočichů; v nutných případech je možné použít chemicky syntetizované alopatické veterinární léčivé přípravky včetně antibiotik, a to za přísných podmínek a pod dohledem veterinárního lékaře, není-li vhodné použití fytoterapeutických, homeopatických a jiných přípravků. V případě potřeby se stanoví omezení týkající se průběhu léčby a ochranných lhůt;

- b) ošetření týkající se ochrany zdraví lidí a zvířat uložená na základě právních předpisů Unie jsou povolena;
- c) pokud se i přes preventivní opatření k zajištění zdraví živočichů podle bodu 4.1.4.1. vyskytne nějaký zdravotní problém, lze použít následující způsoby veterinárního ošetření v uvedeném pořadí:
 - i) látky rostlinného, živočišného nebo minerálního původu v homeopatickém zředění;
 - ii) rostliny a rostlinné výtažky, které nemají anestetické účinky;
 - iii) látky, jako jsou stopové prvky, kovy, přírodní imunostimulancia nebo povolená probiotika;
- d) používání alopatické léčby je omezeno na dvě léčebné kúry za rok s výjimkou očkování a povinných programů eradikace některých chorob. V případech s produkčním cyklem kratším než jeden rok však platí omezení na jednu alopatickou léčebnou kúru. Jsou-li uvedené meze pro alopatické léčebné kúry překročeny, nesmějí se dotčení živočichové pocházející z akvakultury prodávat jako ekologické produkty;
- e) ošetření proti parazitům, kromě povinných programů tlumení vykonávaných členskými státy, je omezeno na dvě kúry za rok nebo na jednu kúru za rok, pokud je produkční cyklus kratší než 18 měsíců;
- f) délka ochranné lhůty pro alopatickou veterinární léčbu a ošetření proti parazitům podle bodu d), včetně léčby v rámci povinných programů tlumení a eradikace, činí dvojnásobek ochranné lhůty uvedené v článku 11 směrnice 2001/82/ES nebo, pokud není tato lhůta stanovena, 48 hodin;
- g) při každém použití veterinárních léčiv je nutno je nahlásit kontrolnímu orgánu nebo kontrolnímu subjektu předtím, než jsou živočichové uvedeni na trh jako ekologický produkt. Léčená populace musí být jasně identifikovatelná.

4.1.5. Místo chovu a chovatelské postupy

- 4.1.5.1. Uzavřená recirkulační akvakulturní zařízení pro živočišnou produkci jsou zakázána s výjimkou líhní a odchovných zařízení a s výjimkou produkce druhů organismů používaných v ekologických chovech jako krmivo.
- 4.1.5.2. Umělé ohřívání nebo chlazení vody je povoleno pouze v líhních a odchovných zařízeních. Ve všech produkčních stádiích je možno k ohřevu nebo chlazení vody používat přírodní vodu z vrtů.
- 4.1.5.3. Prostředí chovu živočichů pocházejících z akvakultury musí být navrženo tak, aby v souladu se specifickými potřebami daného biologického druhu živočichové pocházející z akvakultury:
 - a) měli dostatek prostoru zajišťující jejich dobré životní podmínky a případně minimální intenzitu chovu;

- b) byli chováni ve vodě dobré jakosti, mimo jiné s přiměřeným průtokem a výměnou vody, dostatečnou úrovní kyslíku a zachováním nízké úrovně metabolitů;
- c) byli chováni v tepelných a světelných podmínkách odpovídajících požadavkům daného druhu a zohledňujících zeměpisnou polohu.

V případě sladkovodních ryb je typ dna co nejpodobnější přírodním podmínkám.

V případě kaprů je dno tvořeno přírodní zeminou.

4.1.5.4. Návrh a konstrukce systémů pro oddělení chovů od okolního vodního prostředí musí umožňovat takové hodnoty průtoku a fyzikálně chemické parametry, které zajišťují zdraví a dobré životní podmínky živočichů a uspokojují jejich etologické potřeby.

4.1.5.5. Chovné jednotky na souši musí splňovat tyto podmínky:

- a) u průtočných systémů je možné sledovat a regulovat průtok a jakost přitékající i odtékající vody;
- b) nejméně pět procent obvodu („rozhraní země–voda“) oblasti musí mít přirozenou vegetaci.

4.1.5.6. Systémy pro oddělení chovů od okolního vodního prostředí na moři splňují tyto podmínky:

- a) jsou umístěny v místech s odpovídající hodnotou průtoku, hloubky a výměny vody, aby se minimalizovaly dopady na mořské dno a okolní vodní těleso;
- b) mají vhodný návrh a konstrukci klecí a umožňují vhodnou údržbu vzhledem k tomu, že jsou vystaveny vlivům provozního prostředí.

4.1.5.7. Systémy pro oddělení chovů od okolního prostředí jsou navrženy, umístěny a provozovány tak, aby minimalizovaly nebezpečí úniku živočichů.

4.1.5.8. Pokud ryby nebo korýši uniknou, jsou podniknuta vhodná opatření k omezení dopadů na místní ekosystém, a to včetně jejich opětovného odchytu, je-li to třeba. Je nutno uchovávat příslušné doklady.

4.1.5.9. Při produkci živočichů pocházejících z akvakultury provozované v rybnících, nádržích nebo náhonech musí být podniky buď vybaveny přirozenými filtračními loži, usazovacími nádržemi, biologickými filtry nebo mechanickými filtry pro zachycování odpadních živin, nebo musí používat mořské řasy nebo živočichy (mlže a řasy), kteří přispívají ke zlepšení jakosti odtékající vody. V případě potřeby se odtékající voda pravidelně kontroluje.

4.1.5.10. Intenzita chovu

Při posuzování účinků intenzity chovu na dobré životní podmínky chovaných ryb se sleduje stav těchto ryb (jako například poškození ploutví, jiná zranění, rychlost růstu, chování a celkový zdravotní stav) a jakost vody.

Intenzita chovu je stanovena pro jednotlivé druhy nebo skupiny druhů takto:

a) Ekologická produkce lososovitých ryb v sladké vodě:

Příslušné druhy: pstruh obecný (*Salmo trutta*) – pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*) – siven americký (*Salvelinus fontinalis*) – losos obecný (*Salmo salar*) – siven severní (*Salvelinus alpinus*) – lipan podhorní (*Thymallus thymallus*) – siven obrovský (*Salvelinus namaycush*) – hlavatka obecná (*Hucho hucho*)

Produkční systém	Odchovné hospodářské systémy musí být napájeny vodou z otevřených systémů. Průtok musí zajišťovat nejméně 60% hodnotu nasycení vody kyslíkem pro chovanou populaci a musí zajišťovat její dobré životní podmínky a odstraňování odpadu z produkce.
Maximální intenzita chovu	Lososovité druhy ryb neuvedené níže 15 kg/m ³ Losos 20 kg/m ³ Pstruh obecný a pstruh duhový 25 kg/m ³ Siven severní 20 kg/m ³

b) Ekologická produkce lososovitých ryb v mořské vodě:

Příslušné druhy: losos obecný (*Salmo salar*), pstruh obecný (*Salmo trutta*) – pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*)

Maximální intenzita chovu	10 kg/m ³ v síťových ohradách
---------------------------	--

c) Ekologická produkce tresky obecné (*Gadus morhua*) a jiných treskovitých ryb, okouna mořského (*Dicentrarchus labrax*), mořana zlatého (*Sparus aurata*), smuhy královské (*Argyrosomus regius*), pakambaly velké (*Psetta maxima* (= *Scophthalmus maximus*)), pražmana obecného (*Pagrus pagrus* (= *Sparus pagrus*)), bubeníka amerického (*Sciaenops ocellatus*) a dalších mořanovitých ryb a králíčekvců (*Siganus* spp.)

Produkční systém	V otevřených vodních systémech pro oddělení chovu od okolního prostředí (síťové ohrady nebo klece) s minimální rychlostí mořských proudů zajišťující optimální životní podmínky ryb, nebo v otevřených systémech na souši.
Maximální intenzita chovu	V případě jiných ryb než pakambaly velké: 15 kg/m ³ V případě pakambaly velké: 25 kg/m ²

d) Ekologická produkce okouna mořského, mořana zlatého, smuhy královské, cípalovitých ryb (*Liza*, *Mugil*) a úhořů (*Anguilla* spp.) v zemních nádržích vyhloubených v přílivových oblastech a pobřežních lagunách

Systém pro oddělení chovu od okolního prostředí	Tradiční saliny přetvořené v akvakulturní produkční jednotky a podobné zemní nádrže vyhloubené v přílivových oblastech.
Produkční systém	Za účelem zajištění dobrých životních podmínek druhů musí být umožněna odpovídající výměna vody.

	Nejméně 50 % hrází musí být porostlých vegetací. Jsou nezbytné pročišťovací rybníky mokřadního charakteru.
Maximální intenzita chovu	4 kg/m ³

e) Ekologická produkce jesetera v sladké vodě:

Příslušné druhy: Jeseterovití (*Acipenseridae*)

Produkční systém	V každé chovné jednotce musí být dostatečný průtok vody zajišťující dobré životní podmínky živočichů. Odtékající voda musí mít stejnou kvalitu jako voda přitékající.
Maximální intenzita chovu	30 kg/m ³

f) Ekologická produkce ryb ve vnitrozemských vodách:

Příslušné druhy: kaprovití (*Cyprinidae*) a další příbuzné druhy v rámci polykultury včetně okouna říčního, štiky, sumce, síhů a jeseterů.

Produkční systém	V rybnících, které je nutno pravidelně zcela vypouštět, a v jezerech. Jezera musí být určena výhradně k ekologické produkci včetně pěstování plodin na vyschlých plochách. Oblast odlovu musí být opatřena vpustí čisté vody a její velikost musí poskytovat rybám optimální životní podmínky. Po výlovu musí být ryby uloženy v čisté vodě. Hnojení rybníků a jezer organickými a minerálními hnojivy se provádí pouze hnojivy a pomocnými půdními látkami schválenými pro použití v ekologické produkci podle článku 19, přičemž maximální dávkování činí 20 kg dusíku na hektar. Používání syntetických chemikálií k omezení výskytu vodních rostlin ve vodě produkčního systému je zakázáno. Kolem vnitrozemských vodních jednotek je nutno ponechat oblasti přirozené vegetace působící jako nárazníkové pásmo mezi produkční jednotkou a okolním suchozemským prostředím, které není obhospodařováno podle pravidel ekologické akvakultury. „Polykultura“ při chovu se použije za předpokladu, že jsou řádně dodržována kritéria stanovená v těchto specifikacích pro ostatní druhy jezerních ryb.
Výnos produkce	Celková produkce těchto druhů je omezena na 1 500 kg ryb

	na hektar za rok.
--	-------------------

- g) Ekologická produkce garnátů z čeledi *Penaeidae* a sladkovodních krevet (*Macrobrachium* spp.):

Založení produkční jednotky/jednotek	Chovy musí být umístěny v neúrodných jílovitých oblastech, aby výstavba vodních nádrží měla co nejmenší dopady na životní prostředí. K výstavbě vodních nádrží je nutno používat stávající přírodní jíl. Ničení mangrovů není dovoleno.
Přechodné období	Šest měsíců na každou vodní nádrž, což odpovídá normální délce života produkovaného garnáta.
Původ generačních jedinců	Nejméně polovina generačních jedinců je po třech letech provozu domestikována. Zbytek představují generační jedinci prostí patogenů pocházející z udržitelného odlovu ve volné přírodě. Před vstupem do hospodářství musí být první a druhá generace podrobeny povinnému sledování.
Odnímání očních stopek	Je zakázáno.
Maximální intenzita chovů a limity produkce v akvakulturním podniku	Zárodečný materiál: maximálně 22 jedinců v postlarválním stádiu vývoje na 1 m ² Maximální okamžité množství biomasy: 240 g/m ²

- h) Měkkýši a ostnokožci:

Produkční systémy	Dlouhé vlasce, plošiny, chov na dně, síťovinové pytle, klece, mísy, vrše, přílivové kůly a další systémy pro oddělení chovů od okolního prostředí. Při odchovu mušlí na plošinách nesmí počet šňůr přesáhnout jeden kus na čtvereční metr hladiny. Maximální délka šňůry nepřesáhne 20 m. Během produkčního cyklu se šňůry nesmí ztenčovat, je však povoleno jejich rozdělování za předpokladu, že nedojde ke zvýšení počáteční intenzity chovu.
-------------------	---

- i) Tropické sladkovodní ryby: chanos stříbřitý (*Chanos chanos*), tilápie (*Oreochromis* spp.), pangas (*Pangasius* spp.)

Produkční systémy	Vodní nádrže a síťové klece
Maximální intenzita chovu	Pangas: 10 kg/m ³ Oreochromis: 20 kg/m ³

4.1.6. Dobré životní podmínky živočichů

4.1.6.1. Veškeré osoby, které se zabývají chovem živočichů v akvakultuře, mají nezbytné základní znalosti a dovednosti, pokud jde o zdravotní potřeby a dobré životní podmínky živočichů.

4.1.6.2. Manipulování s živočichy pocházejícími z akvakultury je nutno omezit na minimum a provádět s maximální péčí a za použití vhodného vybavení a postupů sloužících k

zamezení stresu a fyzického poškození spojeného s manipulací s živočichy. S generačními jedinci je nutno zacházet způsobem, který minimalizuje fyzické poškození a stres, případně s použitím anestézie. Třídění živočichů je nutno omezit na minimum a je třeba při něm dodržovat dobré životní podmínky ryb.

4.1.6.3. Na používání umělého osvětlení se vztahují tato omezení:

- a) za účelem prodloužení přirozené délky světlého dne nesmí přesáhnout maximum, které respektuje etologické potřeby, zeměpisné podmínky a celkový zdravotní stav chovaných živočichů, přičemž toto maximum nesmí přesáhnout 16 hodin denně s výjimkou případů používání umělého osvětlení k reprodukčním účelům;
- b) při zapínání a vypínání umělého osvětlení je nutno se vyhnout náhlým změnám intenzity světla použitím stmívatelných světel nebo nepřímého osvětlení.

4.1.6.4. Za účelem zajištění dobrých životních podmínek a zdraví živočichů je povoleno provzdušňování za podmínky, že k pohánění mechanických provzdušňovačů se přednostně použije energie z obnovitelných zdrojů.

4.1.6.5. Použití kyslíku je povoleno jen k účelům souvisejícím se zdravím a dobrými životními podmínkami živočichů a v kritických obdobích produkce a přepravy v těchto případech:

- a) výjimečné případy zvýšení teploty nebo poklesu atmosférického tlaku nebo náhodného znečištění;
- b) příležitostné postupy správy chovu, jako je odebrání vzorků a třídění;
- c) situace, kdy je nutno zajistit přežití chovu v hospodářství.

4.1.6.6. Přijímají se vhodná opatření, aby se doba přepravy živočichů pocházejících z akvakultury omezila na minimum.

4.1.6.7. Jakékoli utrpení během celého života živočichů, včetně samotného usmrcení, se udržuje na co nejnižší úrovni.

4.1.6.8. Způsoby usmrcování jsou takové, aby ryby okamžitě ztratily vědomí a necítily bolest. Manipulace před usmrcením se provádí tak, aby se zabránilo zranění a zároveň se udrželo utrpení a stres na co nejnižší úrovni. Při zvažování optimálních metod usmrcování je nutno zohlednit rozdíly ve velikosti usmrcovaných jedinců, rozdíly mezi jednotlivými biologickými druhy a také rozdíly mezi různými produkčními místy.

4.2. Zvláštní pravidla pro měkkýše

4.2.1. Původ zárodečného materiálu

Pokud jde o původ zárodečného materiálu, použijí se tato pravidla:

- a) v případě mlžů lze používat zárodečný materiál získaný mimo hranice produkční jednotky, pokud nedojde k významnému poškození životního prostředí, je to povoleno místními právními předpisy a přírodní zárodečný materiál pochází:
 - i) ze škeblových lavic, které pravděpodobně nevydrží zimní počasí nebo které představují přebytek oproti potřebnému množství, nebo
 - ii) z přirozené populace zárodečného materiálu mlžů uchycené na sběrném zařízení;
- b) v případě ústřice obrovské (*Crassostrea gigas*) se upřednostňuje populace chovaná selektivně, aby se omezilo vypouštění pohlavních buněk do volné přírody;
- c) vedou se záznamy o tom, jak, kde a kdy byl přírodní zárodečný materiál získán, aby byla zajištěna zpětná sledovatelnost k oblasti sběru.

4.2.2. Místo chovu a chovatelské postupy

Pokud jde o podmínky chovu a chovatelské postupy, použijí se tato pravidla:

- a) produkci lze provádět v téže oblasti vodního tělesa jako ekologický chov ryb a ekologické pěstování mořských řas v rámci polykulturního systému, který je nutno zdokumentovat v plánu udržitelného řízení. Mlže je také možno chovat v rámci polykultury spolu s plži, jako jsou například plážovky;
- b) ekologická produkce mlžů se provádí v oblastech vymezených kůly, bójemi nebo jinými jasně viditelnými značkami a chování živočichové musí být podle potřeby zadržovány v síťovinových pytlích, klecích nebo jiných umělých prostředcích;
- c) podniky provozující ekologický chov měkkýšů minimalizují rizika ohrožující druhy významné z hlediska ochrany přírody. V případě použití sítí na ochranu proti predátorům musí být tyto sítě konstruovány tak, aby nemohly způsobit újmu ptákům, kteří se za potravou potápějí pod hladinu.

4.2.3. Odchov

Pokud jde o odchov, použijí se tato pravidla:

- a) pro ekologickou produkci může být způsobilý odchov na provazech a další metody uvedené v bodě 4.1.5.10 písm. h);
- b) odchov měkkýšů na dně je povolen, pouze pokud na místech sběru a chovu nedochází k žádným závažným dopadům na životní prostředí. Doklady o minimálních dopadech na životní prostředí musí být podloženy šetřením a zprávou o využívané oblasti, které hospodářský subjekt předloží kontrolnímu orgánu nebo kontrolnímu subjektu. Tuto zprávu je nutno začlenit jako samostatnou kapitolu do plánu udržitelného řízení.

4.2.4. Řízení

Pokud jde o řízení, použijí se tato pravidla:

- a) při produkci se používá intenzita chovu, která nepřesahuje intenzitu používanou pro měkkýše nepocházející z ekologické produkce v dané oblasti. Třídění, probírka a úpravy intenzity chovů se provádí podle množství biomasy a se zajištěním dobrých životních podmínek živočichů a vysoké jakosti produktu;
- b) organismy, které biologicky znečišťují produkční vybavení a zařízení, je nutno fyzikálními prostředky nebo ručně odstranit a vrátit do moře v dostatečné vzdálenosti od podniku. Měkkýše je možno jednou za produkční cyklus ošetřit vápenným roztokem pro omezení množství konkurenčních organismů způsobujících biologické znečištění.

4.2.5. Zvláštní pravidla pro odchov ústřic

Je povolen odchov v pytlích na kůlech. Tato nebo jiná zařízení, ve kterých jsou ústřice umístěny, jsou uspořádána tak, aby nedošlo k vytvoření úplné bariéry podél pobřeží. Chovný materiál je nutno pečlivě umístit na škeblové lavice s ohledem na proudění vody při přílivu a odlivu tak, aby byla optimalizována produkce. Produkce splňuje požadavky stanovené v bodě 4.1.5.10 písm. h).

Část IV: Pravidla produkce zpracovaných potravin a zpracovaných krmiv

Kromě obecných pravidel produkce stanovených v člancích 7, 9 a 13 se na zpracované potraviny a zpracovaná krmiva vztahují pravidla stanovená v této části.

1. Obecné požadavky pro produkci zpracovaných potravin a krmiv

- 1.1. Potravinářské přídatné látky, doplňkové látky v krmivech, pomocné a další látky a složky používané při zpracování potravin nebo krmiv a jakékoli používané zpracovatelské postupy, jako je uzení, se řídí zásadami správné výrobní praxe¹⁰.
- 1.2. Hospodářské subjekty produkující zpracované potraviny nebo zpracovaná krmiva vytvoří a aktualizují vhodné postupy na základě systematické identifikace kritických zpracovatelských kroků.
- 1.3. Používání postupů podle bodu 1.2 v každém okamžiku zaručuje, že vyrobené zpracované produkty jsou v souladu s tímto nařízením.
- 1.4. Hospodářské subjekty dodržují a provádějí postupy uvedené v bodě 1.2, a zejména:
 - a) přijímají preventivní opatření ke snížení rizika kontaminace nepovolenými látkami nebo produkty;

¹⁰ Správná výrobní praxe podle definice v čl. 3 písm. a) nařízení Komise (ES) č. 2023/2006 ze dne 22. prosince 2006 o správné výrobní praxi pro materiály a předměty určené pro styk s potravinami (Úř. věst. L 384, 29.12.2006, s. 75).

- b) provádějí vhodná čistící opatření, sledují jejich účinnost a vedou o nich záznamy;
 - c) zajistí, aby produkty nepocházející z ekologické produkce nebyly uváděny na trh s označením odkazujícím na ekologickou produkci.
- 1.5. Příprava zpracovaných ekologických produktů je časově nebo prostorově oddělena od produktů nepocházejících z ekologické produkce. Pokud se v dotčené jednotce připravují nebo skladují rovněž produkty nepocházející z ekologické produkce, hospodářský subjekt:
- a) o tom informuje příslušný kontrolní orgán nebo kontrolní subjekt;
 - b) provádí činnosti nepřetržitě až do zpracování celé série, přičemž tyto činnosti musejí být fyzicky nebo časově odděleny od podobných činností prováděných na produktech nepocházejících z ekologické produkce;
 - c) ekologické produkty před činnostmi a po jejich provedení skladuje fyzicky nebo časově odděleně od ekologických produktů nepocházejících z ekologické produkce;
 - d) vede dostupný aktualizovaný registr všech činností a zpracovaného množství;
 - e) přijímá nezbytná opatření pro zajištění identifikace šarží s cílem vyloučit směšování nebo záměny s produkty nepocházejícími z ekologické produkce;
 - f) provádí činnosti na ekologických produktech pouze po náležitém vyčištění výrobního zařízení.
- 1.6. Produkty, látky a postupy, které navrací vlastnosti ztracené během zpracování a skladování ekologických potravin, které napravují následky nedbalosti při zpracování ekologických potravin nebo které mohou být jinak zavádějící, co se týče pravé povahy produktů určených k uvedení na trh jako ekologické potraviny, se nepoužívají.

2. Požadavky pro produkci zpracovaných potravin

- 2.1. Na složení zpracovaných ekologických potravin se vztahují tyto podmínky:
- a) produkt je vyroben převážně ze zemědělských složek; pro účely určení, zda je produkt vyroben převážně ze zemědělských složek, se nebere ohled na přidanou vodu a sůl;
 - b) lze použít pouze potravinářské přídatné látky, pomocné látky, potravinářská aroma, vodu, sůl, přípravky mikroorganismů a potravinářské enzymy, minerály, stopové prvky, vitaminy, aminokyseliny a jiné mikroživiny v potravinách pro zvláštní výživu, které jsou povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
 - c) ekologická složka nesmí být přítomna společně se shodnou složkou z přechodného období nebo složkou nepocházející z ekologické produkce;

- d) potraviny získané z plodin v přechodném období obsahují pouze jednu složku plodiny zemědělského původu.

2.2. Použití některých produktů a látek při zpracování potravin

2.2.1. Při zpracování potravin lze použít pouze produkty a látky uvedené v bodě 2.1 písm. b), jakož i produkty a látky uvedené v bodech 2.2.2, 2.2.4 a 2.2.5, s výjimkou produktů a látek v odvětví vína, na které se vztahuje část V bod 2, a kvasinek, na které se vztahuje část VI bod 1.3.

2.2.2. Při zpracování potravin je povoleno používat tyto produkty a látky:

- a) přípravky mikroorganismů a potravinářské enzymy, které se obvykle používají ve zpracování potravin; potravinářské enzymy určené k použití jako potravinářské přídatné látky však musí být povoleny pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
- b) látky a produkty vymezené v čl. 3 odst. 2 písm. b) a d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008¹¹ označené jako přírodní aromatické látky nebo přírodní aromatické přípravky podle čl. 15 odst. 1 písm e) a článku 16 uvedeného nařízení;
- c) barvy na označování masa a skořápek vajec v souladu s článkem 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008¹²;
- d) pitnou vodu a sůl (s chloridem sodným nebo chloridem draselným jako základními součástmi), obecně užívané při zpracování potravin;
- e) minerály (včetně stopových prvků), vitaminy, aminokyseliny a mikroživiny, a to pouze v případě, že jejich použití v potravinách, jejichž jsou součástí, je vyžadováno zákonem.

2.2.3. Pro účely výpočtu uvedeného v čl. 21 odst. 3 se použijí tato ustanovení:

- a) některé potravinářské přídatné látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19 se počítají jako zemědělské složky;
- b) produkty a látky uvedené v bodě 2.2.2 se nepočítají jako zemědělské složky;
- c) kvasinky a kvasničné produkty se počítají jako zemědělské složky.

2.2.4. Při zpracování ekologických potravin lze použít tyto zemědělské složky nezískané z ekologického zemědělství:

- a) živočišné produkty:

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 ze dne 16. prosince 2008 o látkách určených k aromatizaci a některých složkách potravin vyznačujících se aromatem pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 1601/91, nařízení (ES) č. 2232/96 a (ES) č. 110/2008 a směrnice 2000/13/ES (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 34).

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 16).

- i) vodní organismy nepocházející z akvakultury a povolené v jiných než ekologických potravinářských přípravcích;
- ii) želatinu;
- iii) střeva;
- b) nezpracované rostlinné produkty, jakož i produkty, které z nich byly získány zpracováním:
 - i) jedlé plody, ořechy a semena:
 - kola ořechy *Cola acuminata*;
 - ii) jedlé koření a byliny:
 - semena křenu *Armoracia rusticana*,
 - květy světlice barvířské *Carthamus tinctorius*,
 - potočnice lékařská *Nasturtium officinale*;
 - iii) různé:
 - řasy, včetně mořských;
- c) zpracované rostlinné produkty:
 - i) cukry, škroby a další produkty z obilovin a hlíz:
 - rýžový papír,
 - škrob z rýže a kukuřice, chemicky neupravený;
 - ii) různé:
 - rum, pouze získaný ze šťávy cukrové třtiny.

2.2.5. Lze používat tuky a oleje, též rafinované, ale chemicky neupravené, i v jiné než ekologické formě, pokud jsou získané z jiných rostlin než z těchto:

- kakaovník pravý *Theobroma cacao*,
- kokosovník ořechoplodý *Cocos nucifera*,
- olivovník evropský *Olea europaea*,
- slunečnice roční *Helianthus annuus*,
- olejnice guinejská *Elaeis guineensis*,
- brukev řepka *Brassica napus, rapa*,

- světlice barvířská *Carthamus tinctorius*,
- sezam indický *Sesamum indicum*,
- sója luštinatá *Glycine max*.

3. Požadavky pro produkci zpracovaných krmiv

- 3.1. Ekologické krmné suroviny nebo krmné suroviny z přechodného období nesmí tvořit složku ekologického krmného produktu společně se stejnými krmnými surovinami vyprodukovanými neekologickými metodami.
- 3.2. Krmné suroviny používané nebo zpracovávané v rámci ekologické produkce nesmí být zpracovány za pomoci chemických syntetických rozpouštědel.

Část V: Víno

1. Oblast působnosti

- 1.1. Kromě obecných pravidel produkce stanovených v člancích 7, 8, 9 a 14 se na ekologickou produkci vinařských produktů podle čl. 1 odst. 2 písm. l) nařízení (EU) č. 1308/2013 vztahují pravidla stanovená v této části.
- 1.2. Nařízení Komise (ES) č. 606/2009¹³ a (ES) č. 607/2009¹⁴ se použijí, nestanoví-li tato kapitola výslovně jinak.

2. Použití některých produktů a látek

- 2.1. Vinařské produkty se vyrábějí z ekologických surovin.
- 2.2. Pro výrobu vinařských produktů, a to mimo jiné též v průběhu enologických postupů a ošetření, lze použít pouze produkty a látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19, s výhradou podmínek a omezení stanovených v nařízení (EU) č. 1308/2013 a v nařízení (ES) č. 606/2009, a zejména v příloze I A uvedeného nařízení.

3. Enologické postupy a omezení

- 3.1. Aniž jsou dotčeny oddíly 1 a 2 a zvláštní zákazy a omezení stanovené v bodech 3.2 až 3.5, jsou povoleny pouze enologické postupy, procesy a ošetření, včetně omezení stanovených v článku 80 a čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 a v článku 3, v člancích 5 až 9 a 11 až 14 nařízení (ES) č. 606/2009 a v přílohách uvedených nařízení, používané před 1. srpnem 2010.
- 3.2. Je zakázáno použití těchto enologických postupů, procesů a ošetření:

¹³ Nařízení Komise (ES) č. 606/2009 ze dne 10. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí (Úř. věst. L 193, 24.7.2009, s. 1).

¹⁴ Nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů (Úř. věst. L 193, 24.7.2009, s. 60).

- a) částečného zahuštění chladem podle přílohy VIII části I oddílu B.1 písm. c) nařízení (EU) č. 1308/2013;
 - b) odsíření fyzikálními metodami podle bodu 8 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009;
 - c) ošetření elektrodialýzou k zajištění stabilizace vína proti vysrážení vinného kamene podle bodu 36 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009;
 - d) částečné dealkoholizace vína podle bodu 40 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009;
 - e) ošetření katexem k zajištění stabilizace vína proti vysrážení vinného kamene podle bodu 43 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009.
- 3.3. Použití následujících enologických postupů, procesů a ošetření je povoleno za těchto podmínek:
- a) při tepelném ošetření podle bodu 2 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009 nesmí teplota překročit 70 °C;
 - b) při odstředování a filtraci s inertními pomocnými filtračními látkami nebo bez nich podle bodu 3 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009 nesmí být velikost pórů menší než 0,2 µm.
- 3.4. Za účelem případného postupného ukončení nebo dalšího omezení přezkoumá Komise před 1. srpnem 2015 používání těchto enologických postupů, procesů a ošetření:
- a) tepelného ošetření uvedeného v bodě 2 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009;
 - b) užití iontoměničových pryskyřic uvedeného v bodě 20 přílohy I A nařízení (ES) č. 606/2009;
 - c) reverzní osmózy podle přílohy VIII části I oddílu B.1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013.
- 3.5. Veškeré změny zavedené po 1. srpnu 2010, pokud jde o enologické postupy, procesy a ošetření uvedené v nařízení (ES) č. 1234/2007 nebo nařízení (ES) č. 606/2009, mohou být v ekologické produkci vína použity teprve po přijetí opatření nutných pro provádění pravidel produkce stanovených v tomto oddíle 3 a v případě potřeby i postupu hodnocení podle článku 19 tohoto nařízení.

Část VI: Kvasinky používané jako potraviny nebo krmiva

Kromě obecných pravidel produkce stanovených v člancích 7, 9 a 15 se na kvasinky používané jako potraviny nebo krmiva vztahují pravidla stanovená v této části.

1. Obecné požadavky

- 1.1. Pro výrobu ekologických kvasinek se použijí pouze ekologicky získané substráty.

- 1.2. Ekologické kvasinky nesmí být v ekologických potravinách nebo krmivu přítomny společně s kvasinkami jiného než ekologického původu.
- 1.3. Při výrobě, přípravě a úpravě ekologických kvasinek je povoleno používat pouze tyto látky:
 - a) pomocné látky povolené pro použití v ekologické produkci podle článku 19;
 - b) produkty a látky uvedené v části IV bodě 2. 2.2. písm. a) a d).

PŘÍLOHA III

SBĚR, BALENÍ, PŘEPRAVA A SKLADOVÁNÍ PRODUKTŮ

1. Sběr produktů a přeprava do jednotek přípravy

Hospodářské subjekty mohou provádět současný sběr ekologických produktů a produktů nepocházejících z ekologické produkce pouze v případě, že byla přijata vhodná opatření, jimiž se předejde případnému směšování nebo záměně s produkty nepocházejícími z ekologické produkce a zajistí identifikace ekologických produktů. Hospodářský subjekt uchovává údaje o dnech, hodinách a trasách sběru a o dni a čase přijetí produktů pro potřeby kontrolního orgánu nebo kontrolního subjektu.

2. Balení a přeprava produktů k jiným hospodářským subjektům nebo do jiných jednotek

2.1. Hospodářské subjekty zajistí, aby byly ekologické produkty převáženy k jiným hospodářským subjektům nebo do jiných jednotek, včetně velkoobchodů a maloobchodů, pouze ve vhodném balení, kontejnerech nebo vozidlech, jež jsou uzavřeny způsobem vylučujícím záměnu obsahu bez porušení nebo poškození uzávěry a na nichž je štítek uvádějící, aniž je dotčeno jakékoli jiné označení požadované právními předpisy Unie:

- a) název a adresu hospodářského subjektu, a pokud se liší, vlastníka nebo prodejce produktu;
- b) název produktu nebo popis krmných směsí spolu s odkazem na ekologickou produkci;
- c) název nebo číselný kód kontrolního orgánu nebo kontrolního subjektu, jemuž hospodářský subjekt podléhá;
- d) případně identifikační značku šarže podle systému značení buď schváleného na vnitrostátní úrovni, nebo odsouhlaseného kontrolním orgánem nebo kontrolním subjektem, která umožňuje vysledovat šarži v záznamech uvedených v článku 24.

Informace uvedené v písmenech a) až d) mohou být uvedeny i na průvodním dokladu, pokud lze takový doklad nesporně spojit s balením, kontejnerem nebo automobilovou přepravou produktu. Tento průvodní doklad obsahuje informace o dodavateli nebo dopravci.

2.2. Uzavření balení, kontejnerů nebo vozidel se nevyžaduje, pokud:

- a) se jedná o přímou přepravu mezi hospodářským subjektem a jiným hospodářským subjektem, přičemž oba podléhají kontrolnímu systému ekologické produkce;
- b) k produktům je přiložen doklad, v němž jsou uvedeny údaje požadované podle bodu 2.1;

- c) jak odesílající, tak i přijímající hospodářský subjekt pro potřeby příslušného kontrolního orgánu nebo kontrolního subjektu uchovávají doklady o takových dopravních činnostech.

3. Zvláštní pravidla pro přepravu krmiv do jiných jednotek produkce či přípravy nebo do skladovacích prostor

Hospodářské subjekty při přepravě krmiv do jiných jednotek produkce či přípravy nebo skladovacích prostor zajistí splnění těchto podmínek:

- a) ekologicky vyprodukovaná krmiva, krmiva z přechodného období a jiná než ekologická krmiva jsou při přepravě účinně fyzicky oddělena;
- b) vozidla nebo nádoby, v nichž se přepravovaly produkty nepocházející z ekologické produkce, lze použít pro přepravu ekologických produktů, pouze pokud:
 - i) byla před zahájením přepravy ekologických produktů provedena vhodná čistící opatření, jejichž účinnost byla zkontrolována, a hospodářské subjekty vedou o těchto činnostech záznamy;
 - ii) jsou provedena všechna příslušná opatření v závislosti na rizicích vyhodnocených v souladu s kontrolním režimem a případně se hospodářské subjekty zaručí, že produkty nepocházející z ekologické produkce nemohou být uvedeny na trh s označením odkazujícím na ekologickou produkci;
 - iii) hospodářský subjekt uchovává pro potřeby příslušného kontrolního orgánu nebo kontrolního subjektu doklady o takových dopravních činnostech;
- c) ekologické krmivo jako konečný produkt je přepravováno fyzicky nebo časově oddělené od přepravy jiných konečných produktů;
- d) během přepravy se zaznamenává množství produktů na začátku a každé jednotlivé množství dodané v průběhu přepravy.

4. Přeprava živých ryb

- 4.1. Živé ryby se převážejí ve vhodných nádržích s čistou vodou, která splňuje jejich fyziologické potřeby, co se týče teploty a množství rozpuštěného kyslíku.
- 4.2. Před přepravou ekologicky produkovaných ryb a rybích produktů se nádrže důkladně vyčistí, vydezinfikují a vypláchnou.
- 4.3. Přijmou se opatření k omezení stresu. Během přepravy nesmí hustota přepravované populace dosáhnout úrovně, která je pro daný druh ryb škodlivá.
- 4.4. Pro činnosti uvedené v bodech 4.1, 4.2 a 4.3 je vedena dokumentace.

5. Přijímání produktů od provozovatelů jiných jednotek

Při přijetí ekologického produktu hospodářský subjekt zkontroluje uzavření obalu nebo kontejneru, pokud je to vyžadováno, a přítomnost označení uvedených v oddílu 2.

Hospodářský subjekt zkontroluje, zda se údaje na štítku uvedeném v oddílu 2 shodují s údaji v průvodních dokladech. Výsledek těchto ověření výslovně uvede v záznamech uvedených v článku 24.

6. Zvláštní pravidla pro přijímání produktů ze třetí země

Pokud se ekologické produkty dovážejí ze třetí země, přepravují se ve vhodném balení nebo kontejnerech uzavřených takovým způsobem, který zabraňuje výměně obsahu, a označených údaji o vývozci a jakýmkoli jinými značkami a čísly sloužícími k identifikaci šarže a s potvrzením o kontrole při dovozu ze třetích zemí podle potřeby.

Při přijetí ekologického produktu dovezeného ze třetí země fyzická nebo právnická osoba, které je dovezená zásilka doručena a která ji obdrží k další přípravě nebo uvedení na trh, zkontroluje uzavření balení nebo kontejneru a v případě produktů dovezených v souladu s čl. 28 odst. 1 písm. b) bodem ii) zkontroluje, zda se potvrzení o kontrole podle uvedeného článku vztahuje na druh produktu obsažený v zásilce. Výsledek tohoto ověření se výslovně uvede v záznamech uvedených v článku 24.

7. Skladování produktů

- 7.1. Prostory ke skladování produktů se spravují tak, aby byla zajištěna identifikace šarží a aby se zabránilo směšování s produkty či látkami, které nesplňují pravidla ekologické produkce, nebo kontaminaci takovými produkty či látkami. Ekologické produkty jsou vždy jasně identifikovatelné.
- 7.2. V případě jednotek ekologické rostlinné a živočišné produkce je v produkční jednotce zakázáno skladovat jiné vstupní produkty než ty, které jsou povoleny pro použití v ekologické produkci podle článku 19.
- 7.3. Skladování alopatických veterinárních léčiv a antibiotik v zemědělských a akvakulturních podnicích je povoleno, pokud je předepsal veterinární lékař v souvislosti s léčbou či ošetřením uvedeným v příloze II části II bodě 1.5.2.2 a části III bodě 4.1.4.2. písm. a), pokud jsou skladovány na místě, které je pod dohledem, a pokud jsou zapsány v záznamech o hospodářských zvířatech podle článku 24.
- 7.4. V případě, že hospodářské subjekty nakládají jak s produkty nepocházejícími z ekologické produkce, tak i s ekologickými produkty a tyto ekologické produkty jsou skladovány ve skladovacích zařízeních, v nichž jsou skladovány i jiné zemědělské produkty nebo potraviny:
 - a) jsou ekologické produkty uchovávány odděleně od ostatních zemědělských produktů nebo potravin;
 - b) jsou přijata veškerá opatření, která zajistí identifikaci zásilek s cílem vyloučit směšování nebo záměny s produkty nepocházejícími z ekologické produkce;

- c) jsou před zahájením skladování ekologických produktů provedena vhodná čisticí opatření, jejichž účinnost byla zkontrolována, a hospodářské subjekty vedou o těchto činnostech záznamy.

PŘÍLOHA IV

VÝRAZY UVEDENÉ V ČLÁNKU 21

BG: биологичен.

ES: ecológico, biológico.

CS: ekologické, biologické.

DA: økologisk.

DE: ökologisch, biologisch.

ET: mahe, ökoloogiline.

EL: βιολογικό.

EN: organic.

FR: biologique.

GA: orgánach.

HR: ekološki.

IT: biologico.

LV: bioloģisks, ekoloģisks.

LT: ekologiškas.

LU: biologesch.

HU: ökológiai.

MT: organiku.

NL: biologisch.

PL: ekologiczne.

PT: biológico.

RO: ecologic.

SK: ekologické, biologické.

SL: ekološki.

FI: luonnonmukainen.

SV: ekologisk.

PŘÍLOHA V

LOGO EVROPSKÉ UNIE PRO EKOLOGICKOU PRODUKCI A KÓDOVÁ ČÍSLA

1. Logo

1.1. Logo Evropské unie pro ekologickou produkci odpovídá níže uvedenému vzoru:

Vložit LOGO

1.2. Referenční barvou v Pantone je zelená Pantone č. 376 a zelená (50 % kyan + 100 % žlutá), pokud je použit čtyřbarevný soubor.

1.3. Logo Evropské unie pro ekologickou produkci se může používat v následující černobílé podobě, a to pouze v případě, že není praktické použít barevné provedení:

Vložit LOGO

1.4. Pokud je barva podkladu obalu nebo etikety tmavá, mohou být symboly použity v negativním formátu za použití barvy podkladu obalu nebo etikety.

1.5. Pokud se logo v barevném provedení používá na barevném podkladu, na kterém je symbol špatně viditelný, je možné ohraničit logo vnější linií, která zlepší kontrast s barvami podkladu.

1.6. V určitých zvláštních situacích, kdy jsou údaje na obalu jednobarevné, může být logo Evropské unie pro ekologickou produkci uvedeno ve stejné barvě.

1.7. Logo Evropské unie pro ekologickou produkci musí mít výšku alespoň 9 mm a šířku alespoň 13,5 mm; poměr výšky k šířce je vždy 1:1,5. U velmi malých obalů může být minimální velikost ve výjimečných případech zmenšena na výšku 6 mm.

1.8. Logo Evropské unie pro ekologickou produkci může být spojeno s grafickými nebo textovými prvky odkazujícími na ekologickou produkci, pokud se nezmění povaha loga Evropské unie pro ekologickou produkci ani žádný z údajů podle článku 22. Pokud je logo Evropské unie pro ekologickou produkci spojeno s logy členských států nebo soukromými logy v zelené barvě odlišné od referenční barvy uvedené v bodě 2, může být logo Evropské unie použito v uvedené nereferenční barvě.

2. Číselné kódy

Obecný vzor číselných kódů je tento:

AB-CDE-999,

příčermž:

- a) „AB“ je kód ISO země, v níž jsou prováděny kontroly;

- b) „CDE“ je třípísmenný výraz, který zvolí Komise nebo jednotlivé členské státy, např. „bio“ nebo „öko“ nebo „org“ nebo „eko“, který představuje odkaz na ekologickou produkci;
- c) „999“ je nejvýše třímístné referenční číslo přidělené:
 - i) příslušným orgánem členského státu kontrolním orgánům nebo kontrolním subjektům, které jsou pověřeny kontrolními úkoly;
 - ii) Komisí:
 - kontrolním orgánům a kontrolním subjektům uznaným Komisí podle článku 29,
 - kontrolním orgánům třetích zemí uznaným Komisí podle článku 31.